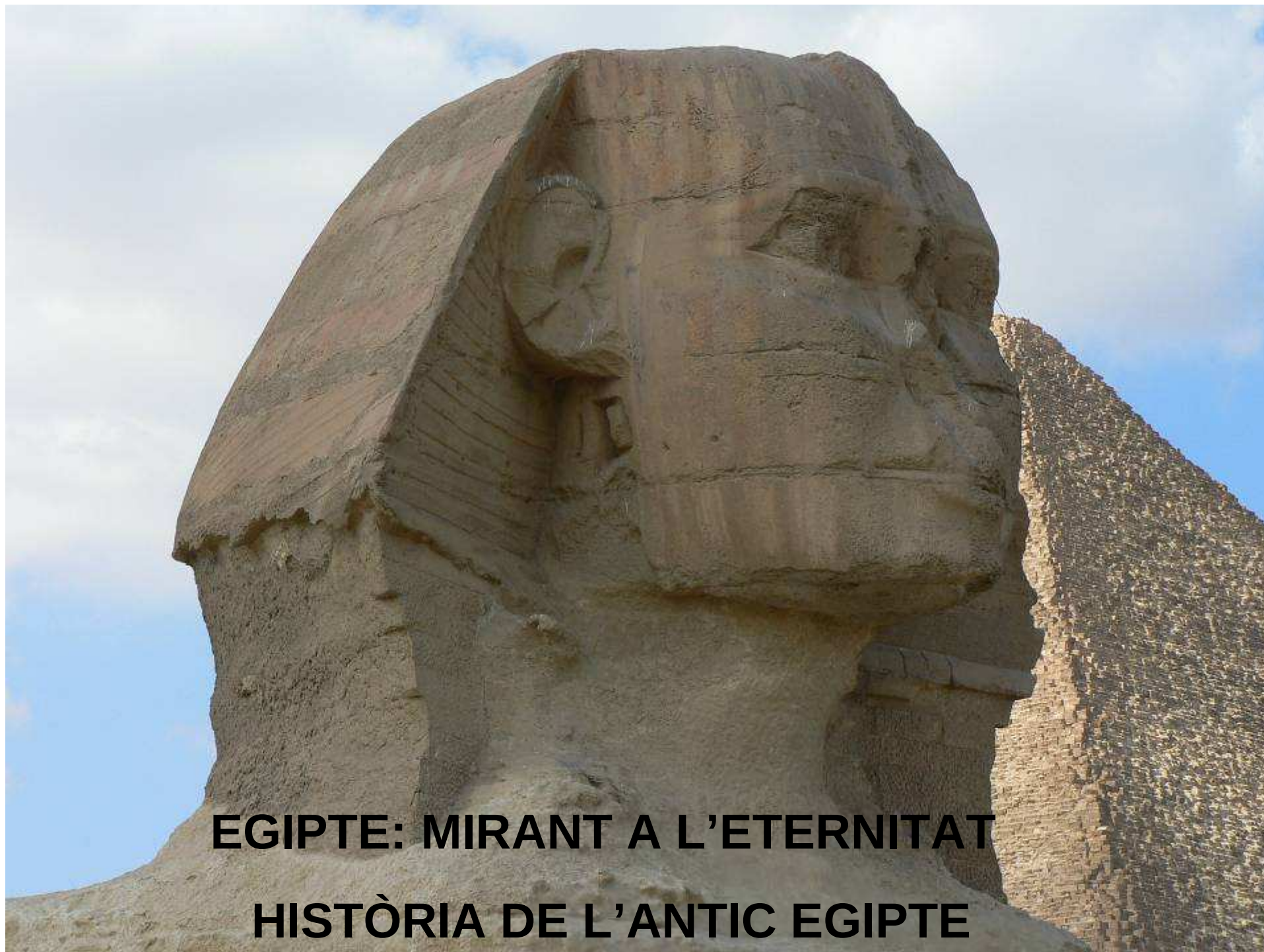

EGIPTE: MIRANT A L'ETERNITAT
HISTÒRIA DE L'ANTIC EGIPTE

NE d'Àfrica

Fronteres:

- N, Mar Mediterrani
- S, cataractes Nil
- E i O, desert

(“barreres naturals” contra l'exterior)

Mapa de l'antic Egipte

“EGIPTE ÉS UN DO DEL NIL” HERODOT

- Nil travessa país – inundació anual, procedent de les pluges monsòniques d'Etiòpia, recollides pel Nil Blau
- Vida a la riba del riu – terra molt fèrtil

KEMET terra negra

DESHERET terra vermella

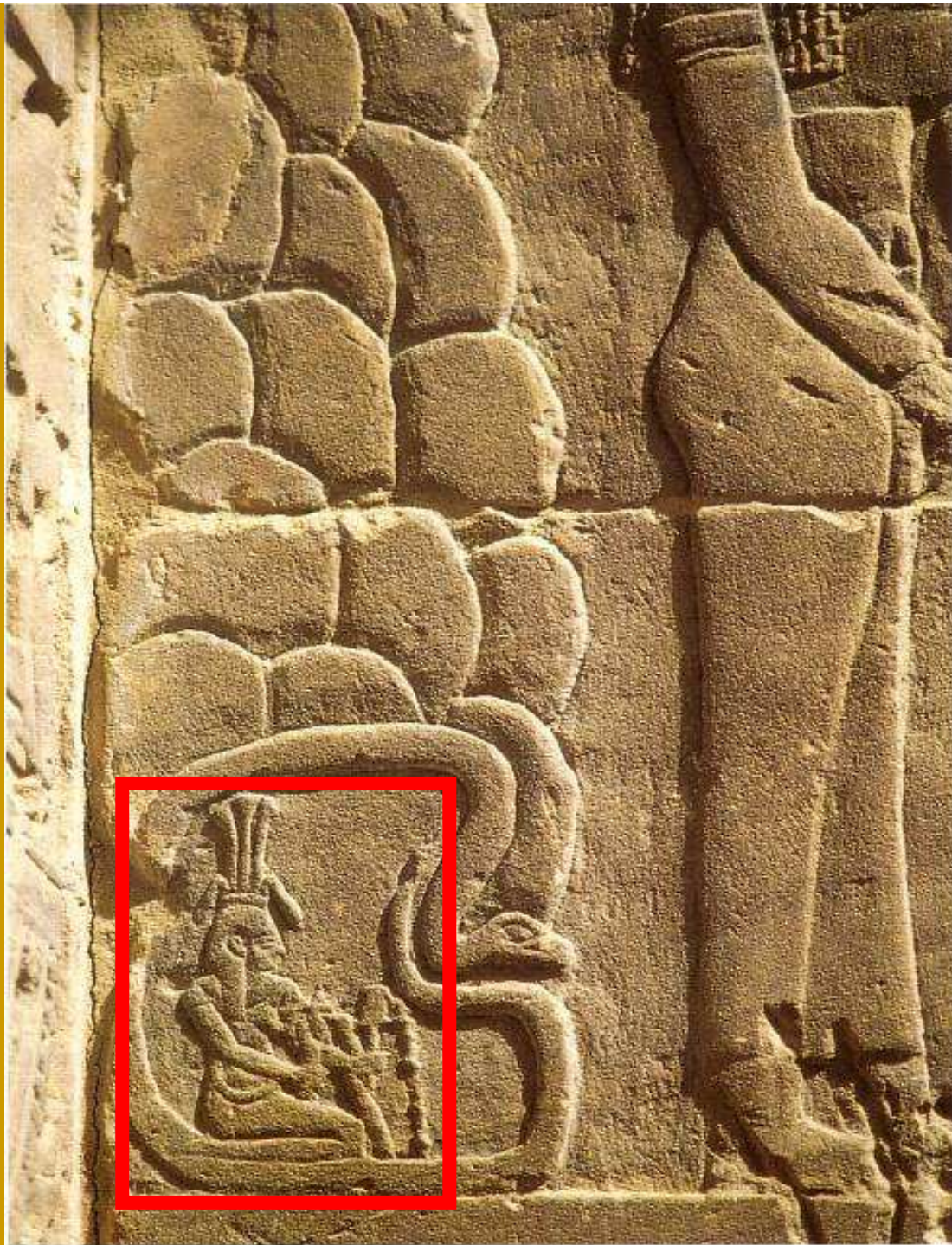

KEMET / DESHERET

1a cataracta (Assuan)

HAPI,
dieu del Nil

NILÒMETRE

DIVISIÓ DE L'ANY EGIPCI

basada en el cicle del Nil (i l'activitat agrària que comporta)

- ***AKHET*** – inundació (no activitat)
mitjan juliol – mitjan novembre
- ***PERET*** – retirada aigües (sembra)
mitjan novembre – mitjan març
- ***SHEMU*** – sequera (collita)
mitjan març – mitjan juliol

Cada estació = 4 mesos, de 30 dies = 360 dies + 5
dies *epagòmens* = **365 dies**

FONTS (ESCRITES) ANTIGUES PER A L'ESTUDI DE L'ANTIC EGIPTES

- “ANALS” egipcis:
 - PEDRA DE PALERM
 - faraons fins D V (2.350 aprox.)
 - PAPIR o CANON REIAL DE TORÍ – 1.200 aC aprox.
 - faraons per ordre cronològic, amb durada regnat, fins D XIX
- LLISTES REIALS – problema: només apareixen reis dignes de ser commemorats
 - KARNAK (regnat Tutmès III, 1490-1436 aC. Louvre)
 - ABIDOS (76 reis, de Menes a Seti I, D XIX; ni hicses ni reforma atoniana.
 - SAQQARA (58 reis, de D I a Ramsès II. Tampoc hicses)
- HERODOT (Halicarnàs, 480-420 aC)
- MANETÓ – sacerdot egipci, segle III aC. Ordena els reis per Dinasties

PEDRA DE PALERM

- 2350 aC aprox.
(document d'aquest tipus més antic que es coneix).
- Fragment molt incomplet, i falten començament i final.
- Llista faraons des de Predinàstic fins D V.
- Nom del rei, de la seva mare, i “fets importants” del seu regnat + crecuda riu.

LLISTA D'ABIDOS

CUADRE CRONOLÒGIC ABREVIAT

- **PREHISTÒRIA** – presència humana a la Vall del Nil.
- **PREDINÀSTIC** – període formatiu civilització.
- **EGIPTE FARAÒNIC:**
 - país unificat (Alt i Baix Egipte),
 - successió d'etapes de esplendor (Regnes o Imperis), que s'intercalen amb èpoques de crisi (Períodes Intermediaris).

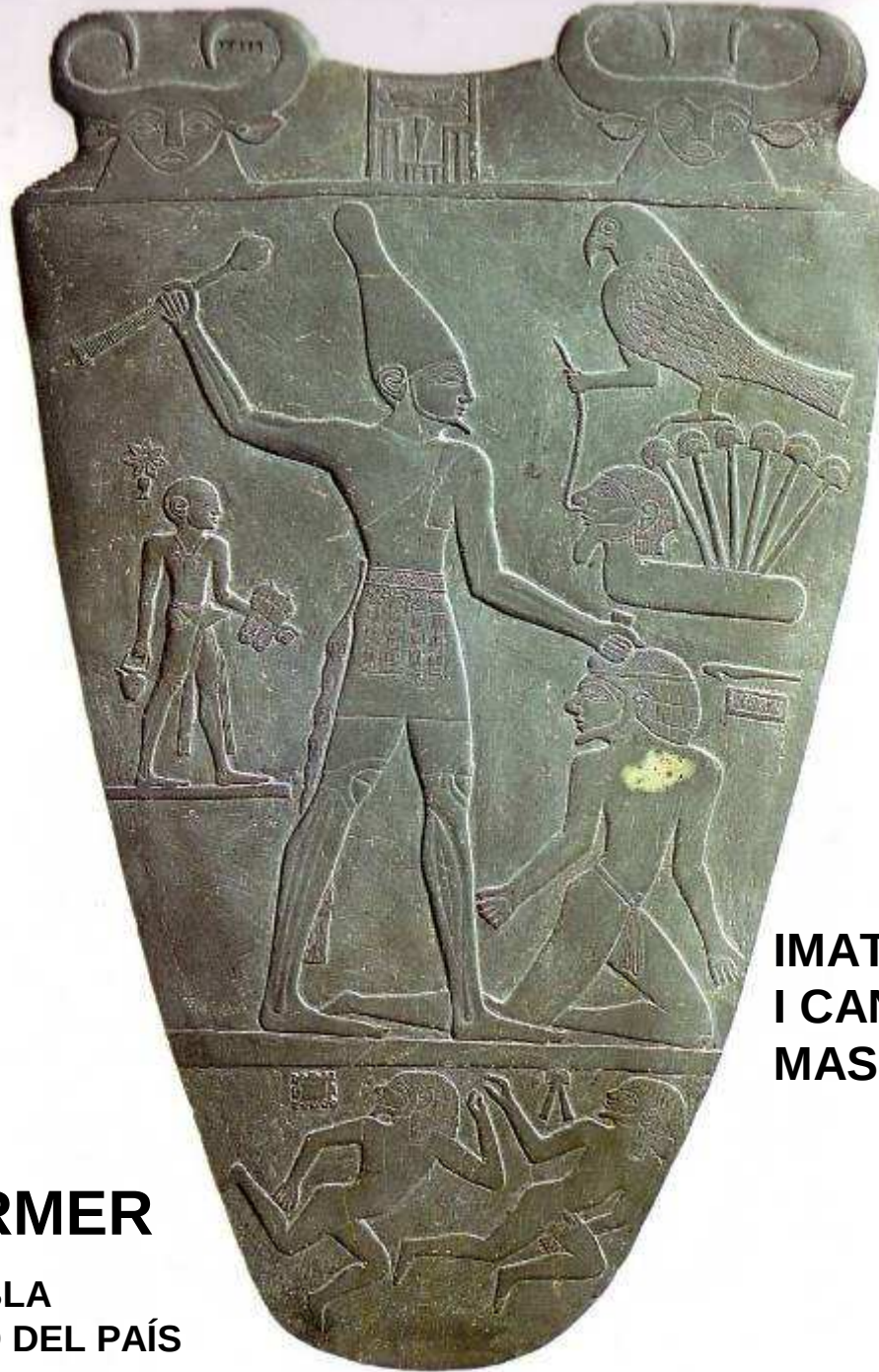
**CORONA
ALT EGIPT**

**HORUS SOBRE
PAPIRS
(BAIX EGIPT)**

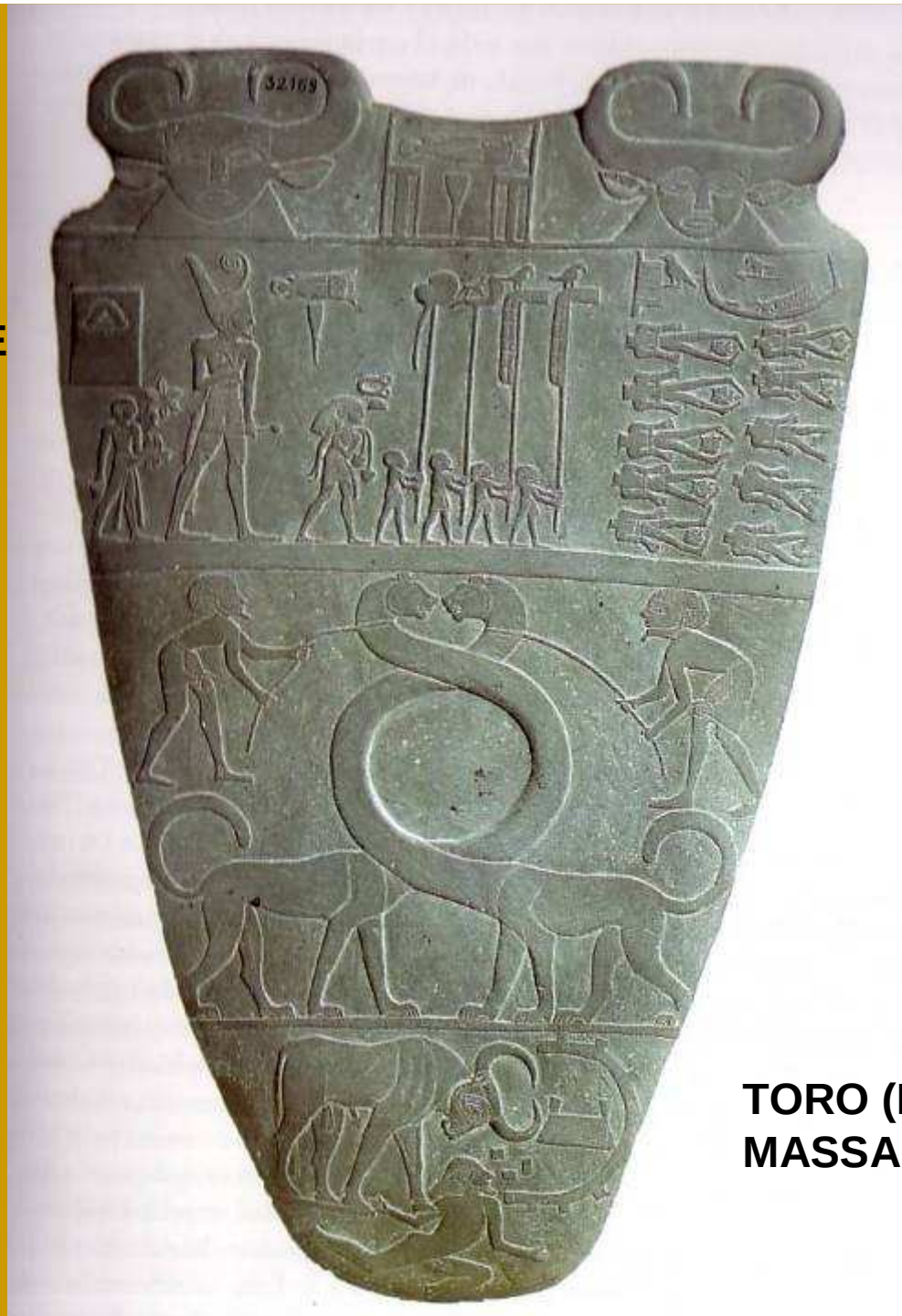
**IMATGE TRADICIONAL
I CANÒNICA:
MASSACRE DE L'ENEMIC**

PALETA DE NARMER

**1ER DOCUMENT QUE SEMBLA
ACREDITAR LA UNIFICACIÓ DEL PAÍS**

**CORONA
BAIX EGIPTES**

PORTAESTANDARTS

**ENEMICS
DECAPITATS**

**TORO (FARAÓ)
MASSACRANT ENEMICS**

PSCHENT

**CORONA DE L'ALT
I DEL BAIX EGIPT**

- Alt Egipte: blanca
- Baix Egipte: vermella

- ***Nsw bity***
“El de la canya i l’abella”
**REI DE L’ALT I BAIX
EGIPTE**
- ***Nbty***
“El de les 2 Senyores”
Sota la protecció de les
deesses:
 - Nejbet – Alt Egipte
 - Uadjet – Baix Egipte

CARTUTXOS DE RAMSÈS II

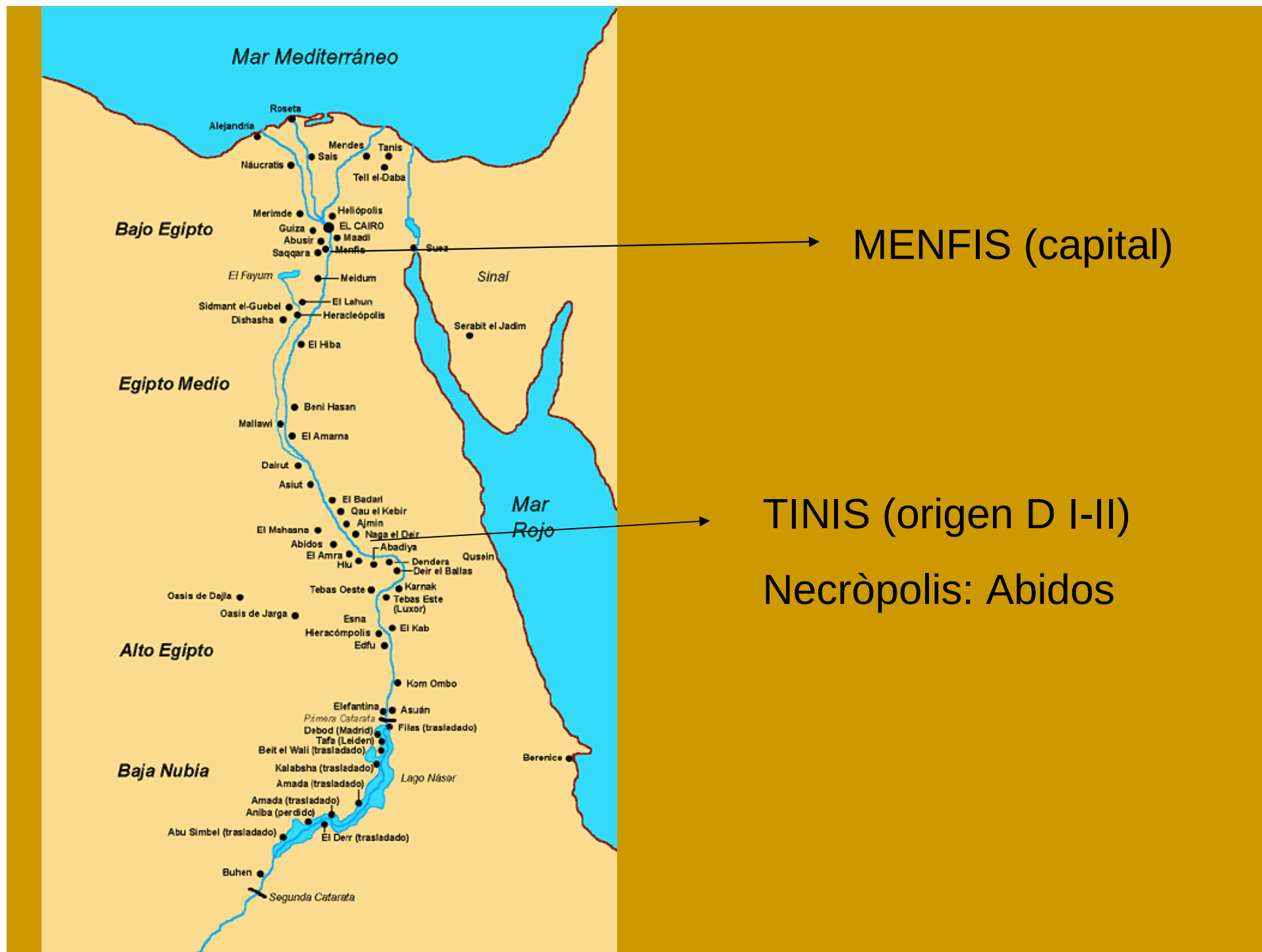

nsw bity

s3 re

PERÍODE DINÀSTIC ANTIC (ÈPOCA ARCAICA O TINITA) DINASTIES I-II (3050-2695 aC)

- Origen Dinastia: Tinis; necròpolis: Abidos.
- Capital: Menfis (establerta per Narmer-Menes).
- País dividit en 40 *nomos*.
- Jaciments principals: cementiris de Saqqara i Abidos.
- Tombes en forma de mastaba, realitzades en tovot, murs exteriors “façana de palau”.
- Equipaments funeraris abundants: vasos pedra, eines, ceràmica, armes, mobles.

MENFIS (capital)

TINIS (origen D I-II)

Necrópolis: Abidos

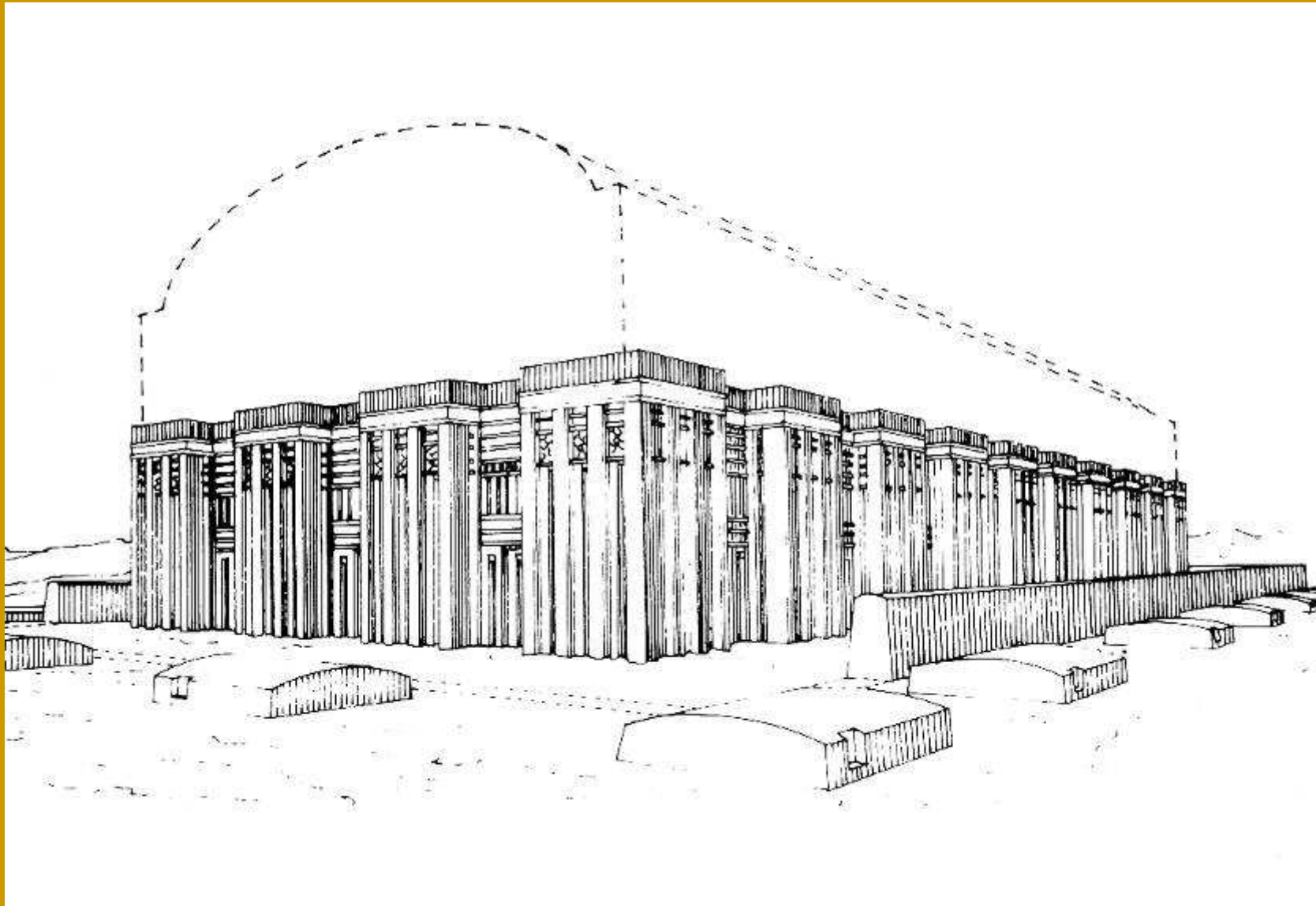
TOMBA ARCAICA - ABIDOS

Braçalets trobats en el braç momificat del faraó DJER (¿?)

- Va regnar al menys 30 anys (va celebrar Heb Sed)
- Tomba rodejada de 338 subsidiàries

Secció tomba Saqqara

“Façana de palau”

REGNE ANTIC

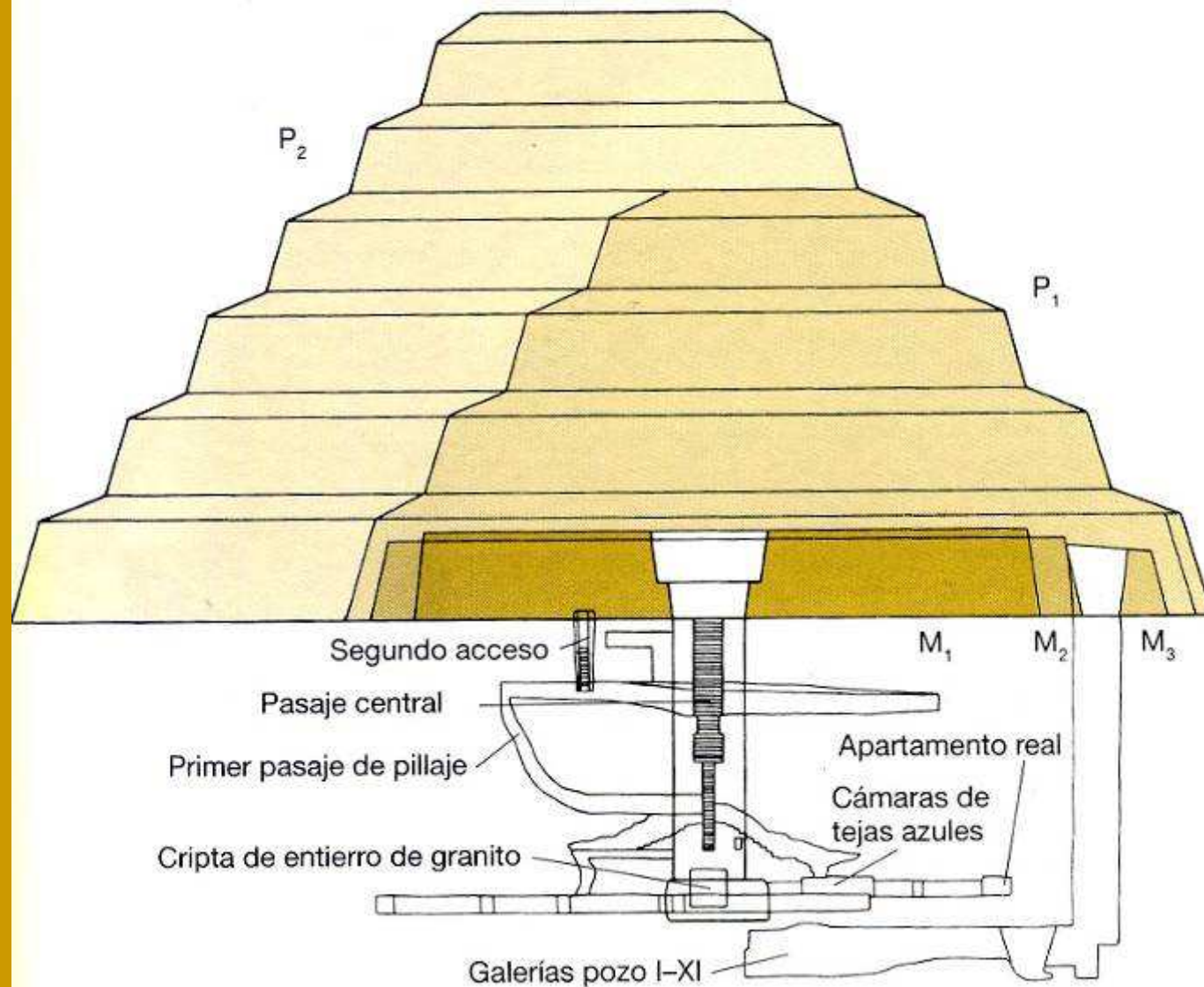
DINASTIES III-VI (2695-2160 aC)

- Comença estructura administrativa, amb funcionaris designats pel rei.
- Dinasties III-IV poder absolut del faraó. Construcció dels grans recintes piramidals.
- Extensió poder comporta debilitat poder reial al final del període.
- Economia redistributiva.
- Importants nuclis urbans, com Menfis.
- Molt pocs els que tenen coneixements.
- Totes les batalles es lliuren fora d'Egipte.
- Establiment titulatura reial.

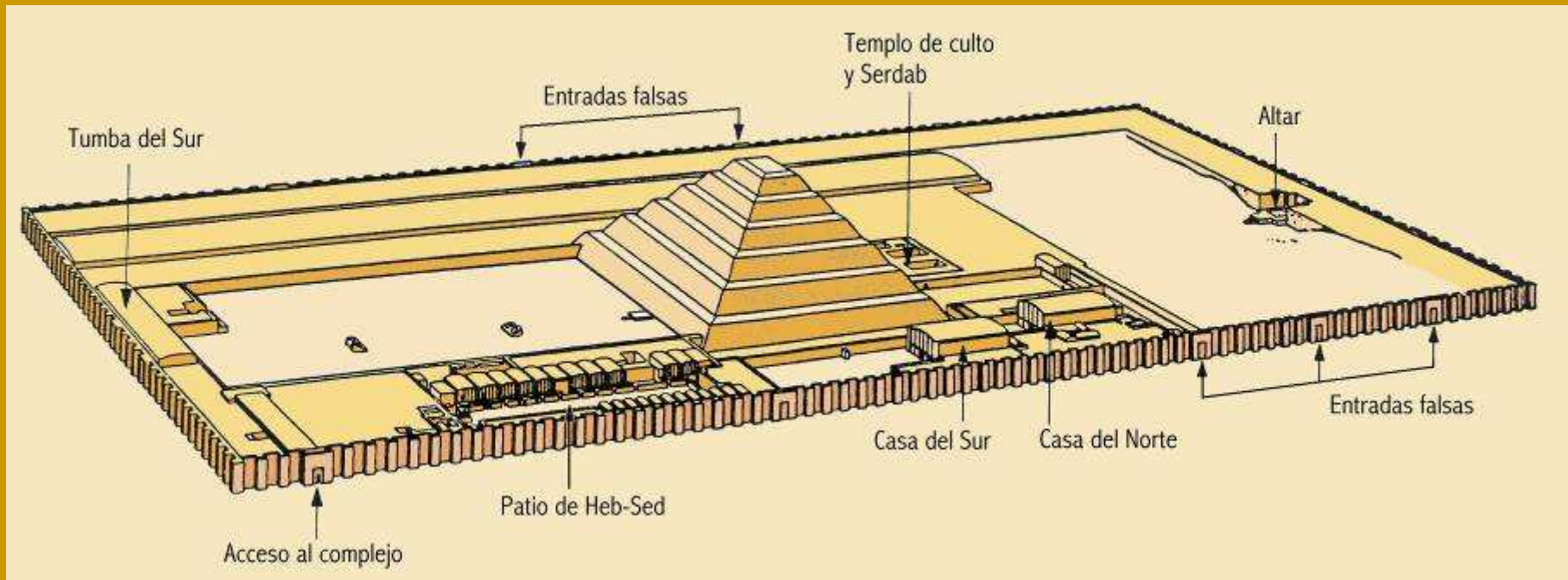
**PIRÀMIDE ESGLAONADA
FARAÓ DJOSER, III DINASTIA**

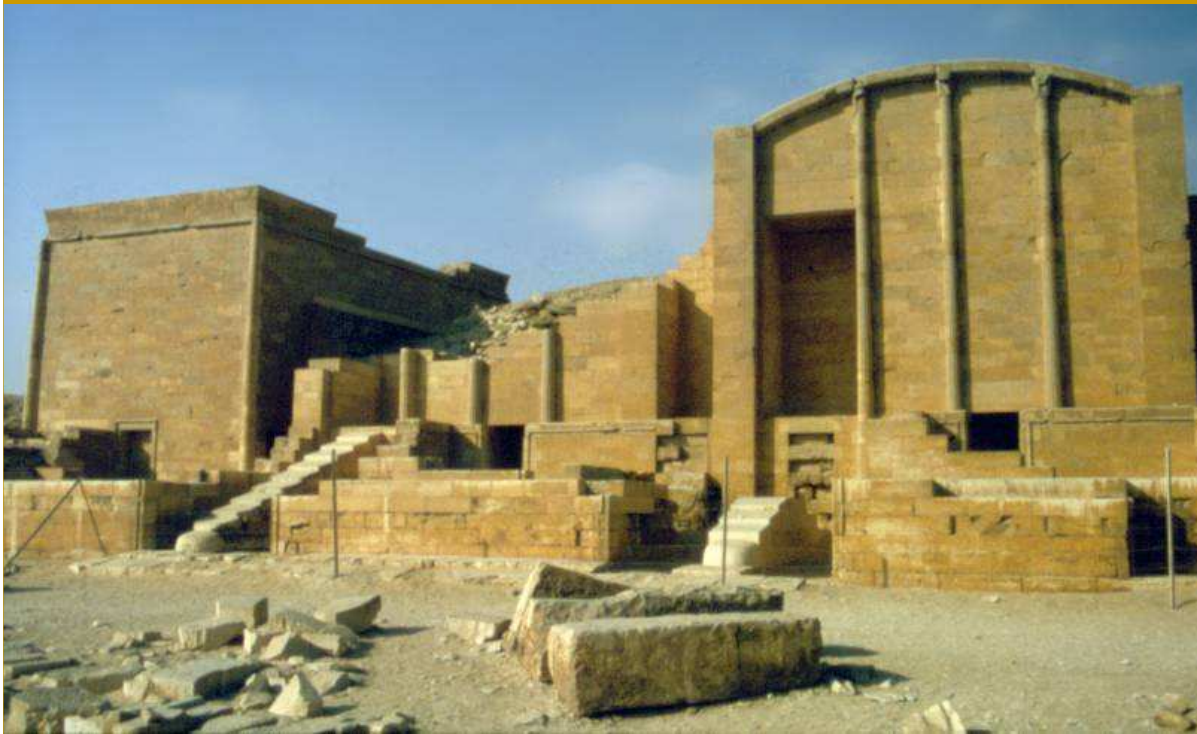
Dentro de la Pirámide Escalonada

Complex piràmide esglaonada

Capelles “falses”

Piràmide de MEIDUM, regnat d'ESNOFRU
(pare de Quèops), IV Dinastia

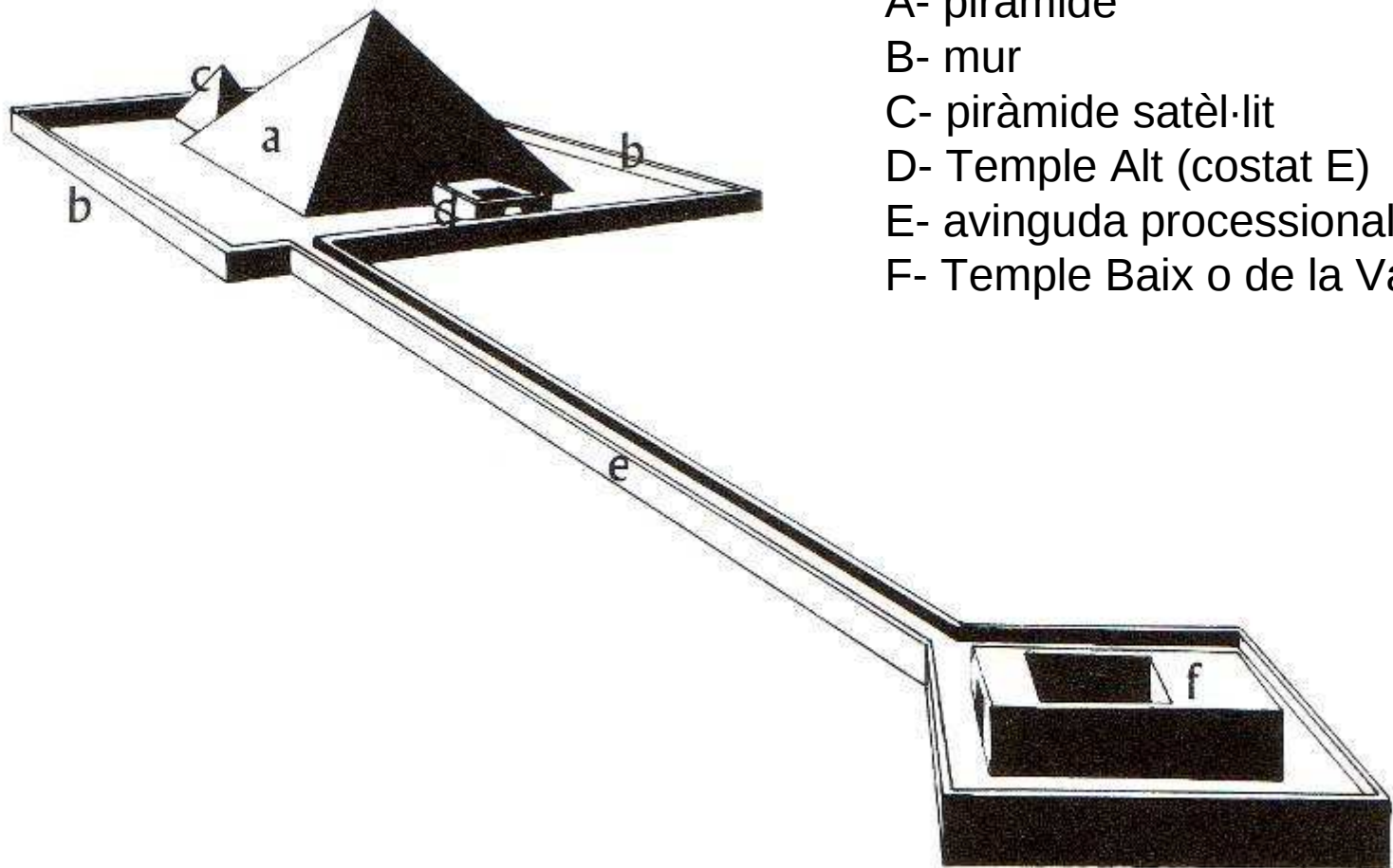
DAIXUR, piràmide “romboidal”, ESNOFRU

DAIXUR, piràmide vermella, ESNOFRU

Reconstrucció complex piramidal

A- piràmide

B- mur

C- piràmide satèl·lit

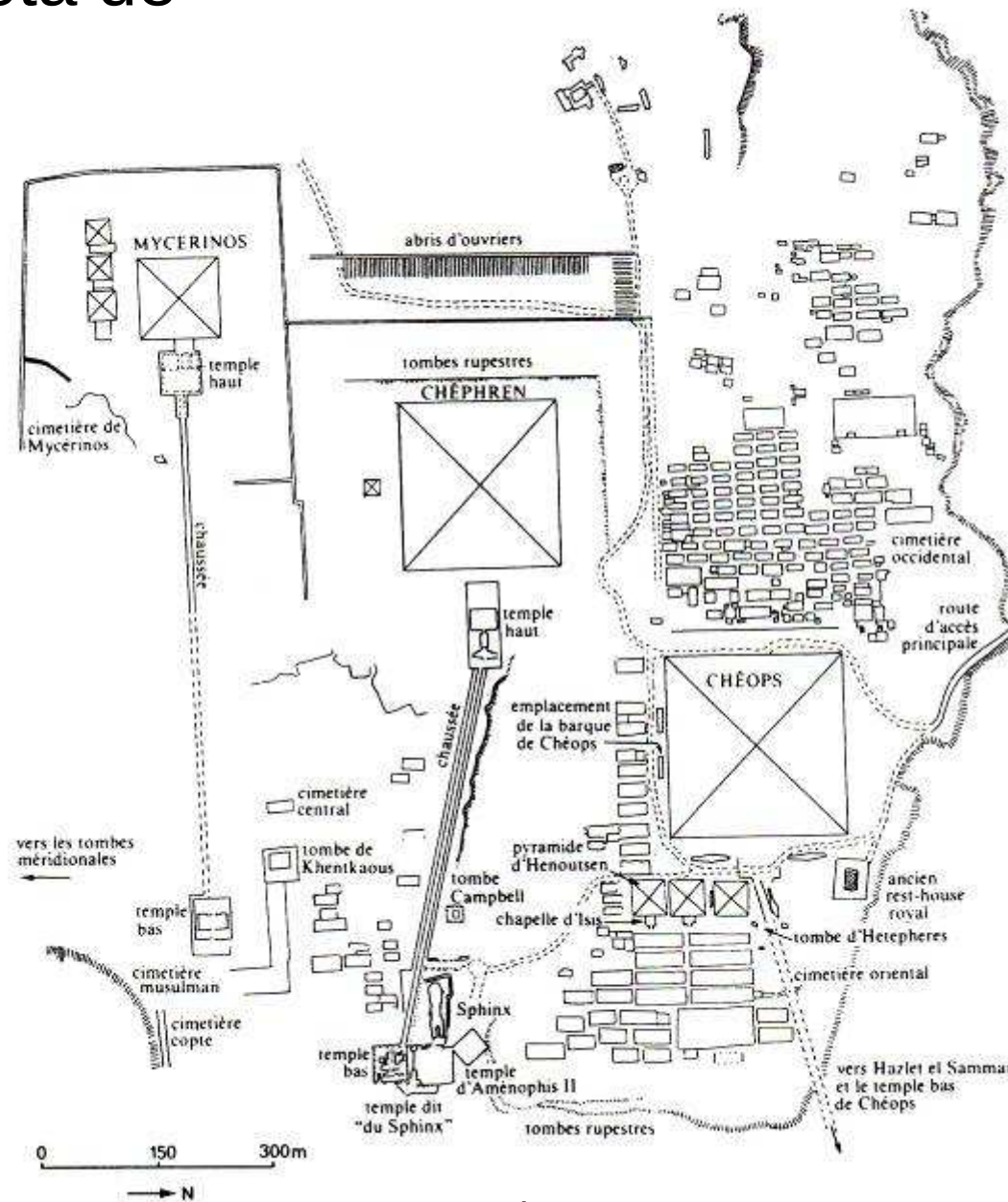
D- Temple Alt (costat E)

E- avinguda processional

F- Temple Baix o de la Vall

Plànol meseta de GUIZA

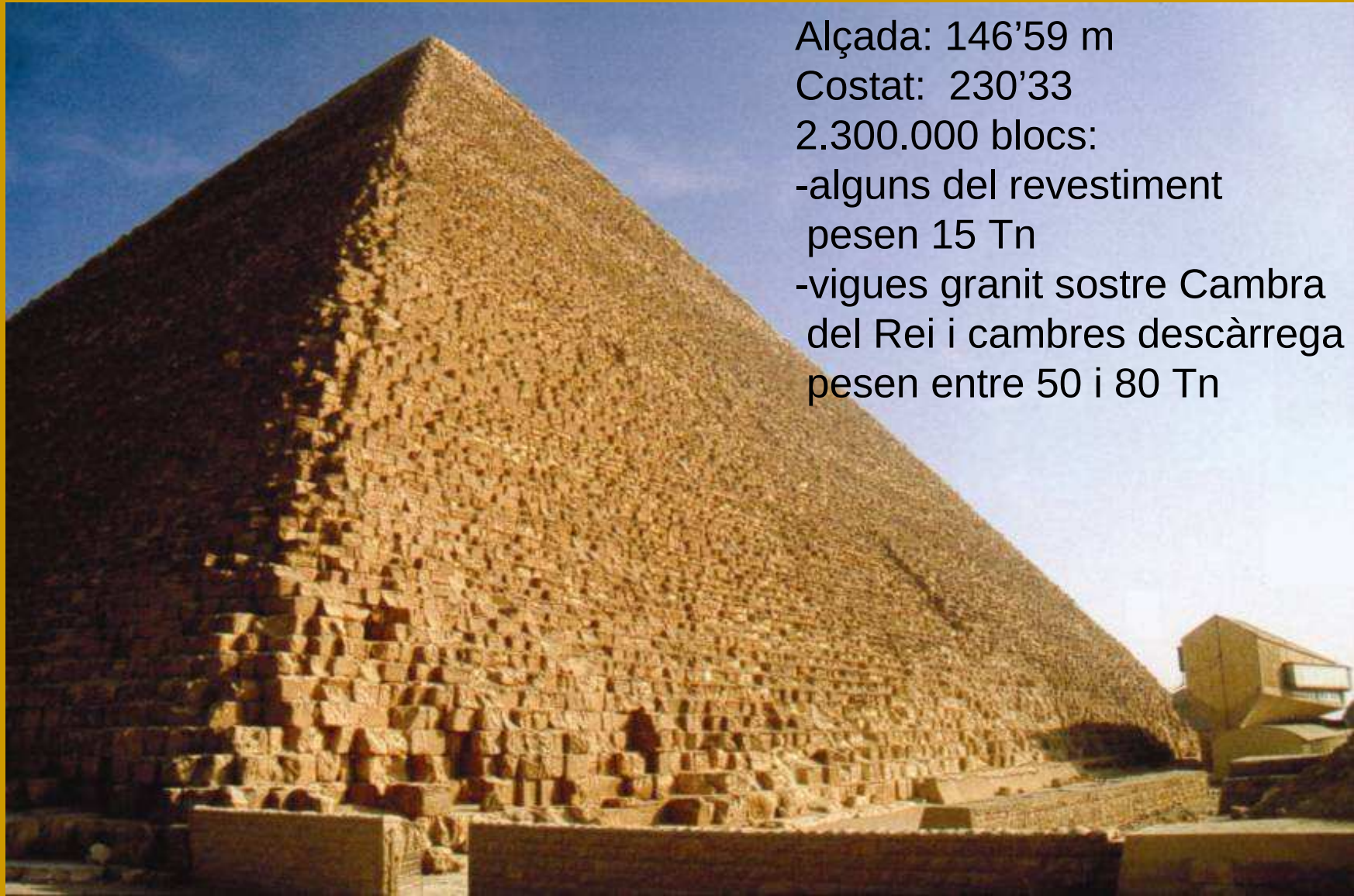

camp O
mastabas

camp E
mastabas

camp central

Piràmide de QUÈOPS, IV Dinastia

Alçada: 146'59 m

Costat: 230'33

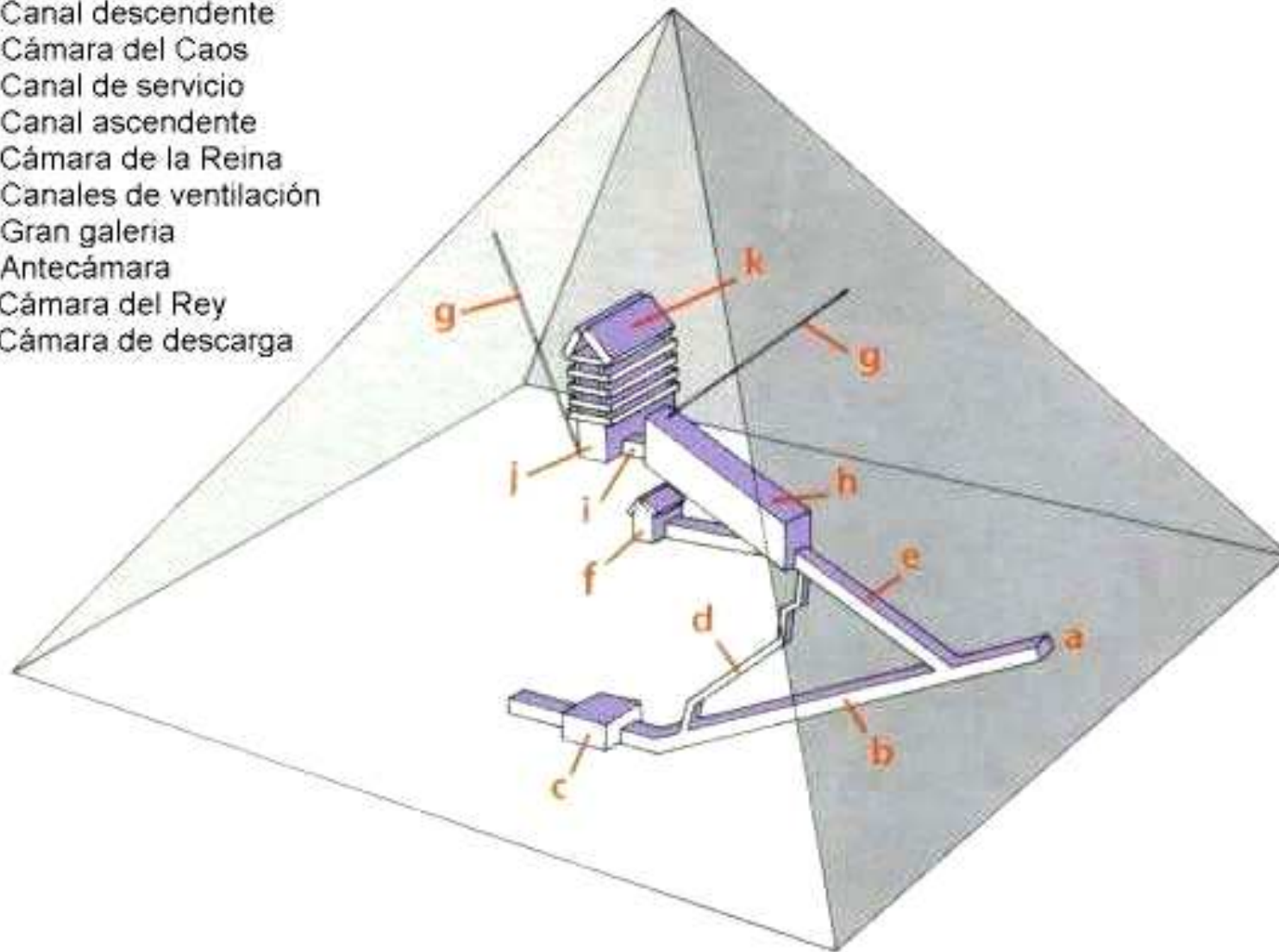
2.300.000 blocs:

- alguns del revestiment pesen 15 Tn

- vigues granit sostre Cambra del Rei i cambres descàrrega pesen entre 50 i 80 Tn

Esquema interior piràmide Quèops

- a. Entrada
- b. Canal descendente
- c. Cámara del Caos
- d. Canal de servicio
- e. Canal ascendente
- f. Cámara de la Reina
- g. Canales de ventilación
- h. Gran galería
- i. Antecámara
- j. Cámara del Rey
- k. Cámara de descarga

QUÈOPS
Museu d'El Caire

Piràmide de QUEFRÈ (JAFRÉ) + Esfinx

part del revestiment original

Temple baix
QUEFRÈ

Estàtua de QUEFRÈ
Museu d'El Caire
(diorita)

Piràmide de MICERÍ (MENKAURÉ)

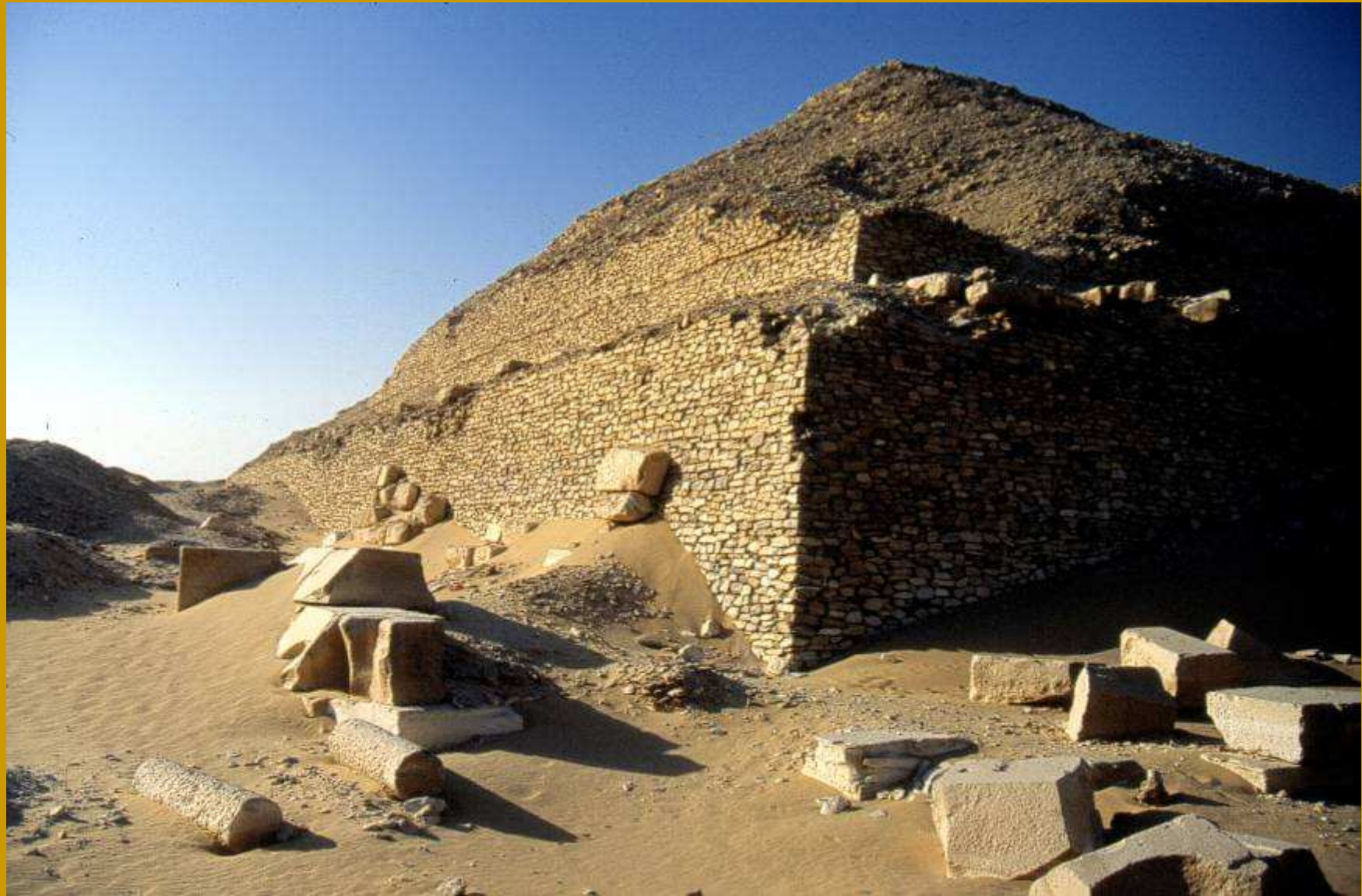

Tríada de
MICERÍ
(Museu d'El
Caire)

TEXTOS DE LES PIRÀMIDES
(interior piràmide de TETI)

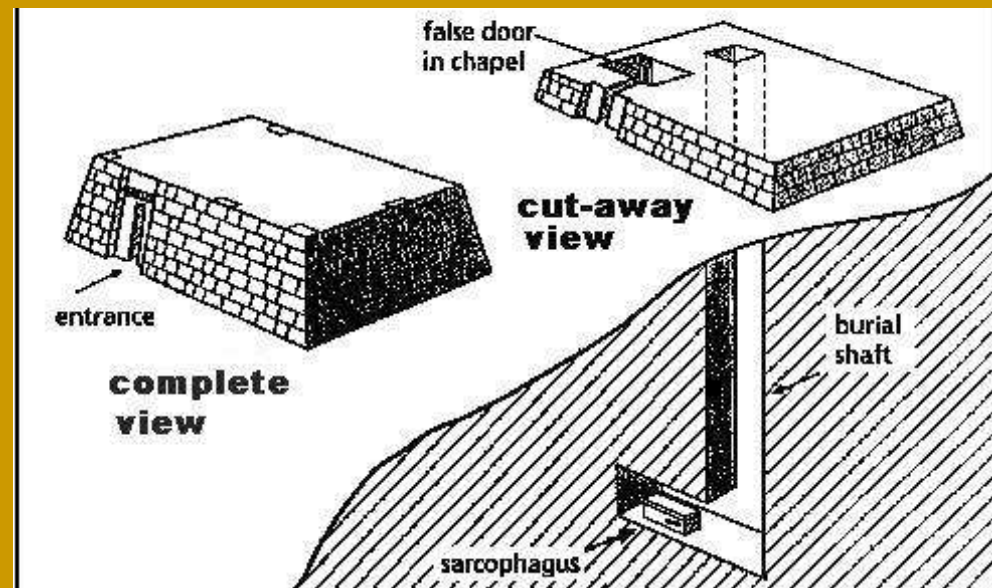
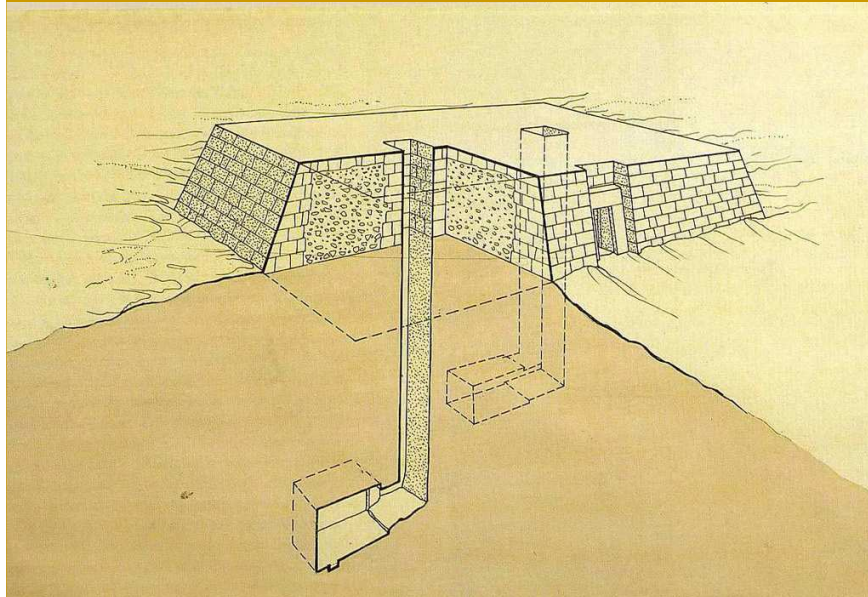

Piràmide de PEPI II (Saqqara sud)

MASTABES

Nenes jugant (Mastaba MERERUKA)

Mastaba de MERERUKA

Escenes d'orfebreria

nans

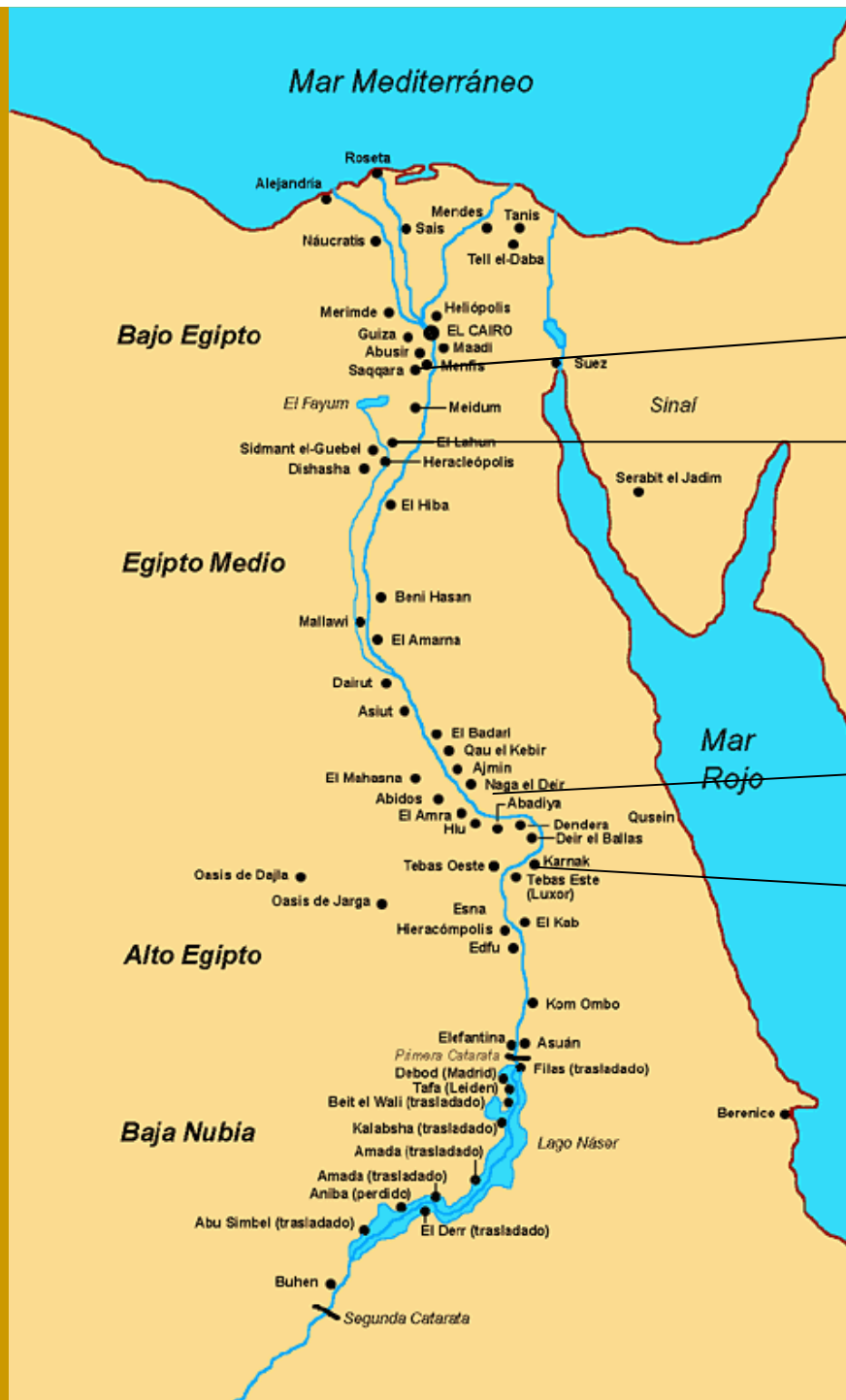
I PERÍODE INTERMEDIARI DINASTÍES VII-XI (2160-1991 aC)

- Època de crisi. Divisió del país en entitats polítiques independents (una espècie de “feudalisme”).
- Segons Manetó, “70 reis en 70 dies”.
- *Lamentacions d'Ipuwer*, la *Maat* ha abandonat Egipte...
- Dos centres de poder: Heliòpolis i Tebes.
- Activitat artística reduïda i de baixa qualitat.
- “Democratització de la mort” – Textos dels Sarcòfags.

REGNE MITJÀ

part D XI + DINASTIA XII (1991-1785 aC)

- Apogeu polític i econòmic. Considerat posteriorment pels propis egipcis el seu “període clàssic”.
- Mentuhotep II (Mentuhotep Nebhepetré), Dinastia XI, reunifica Egipte.
- Amenemhat I, fundador Dinastia XII, trasllada la capital a *Ittauy* (diplomàtic: ni Tebes ni Menfis).
- Tendència política: recuperació gradual del poder del faraó. Primer es recolza en uns pocs nobles provincials, als quals va suprimint els seus privilegis.
- Es segueixen utilitzant complexos piramidals, però molt més petits.
- Important desenvolupament estatuària.

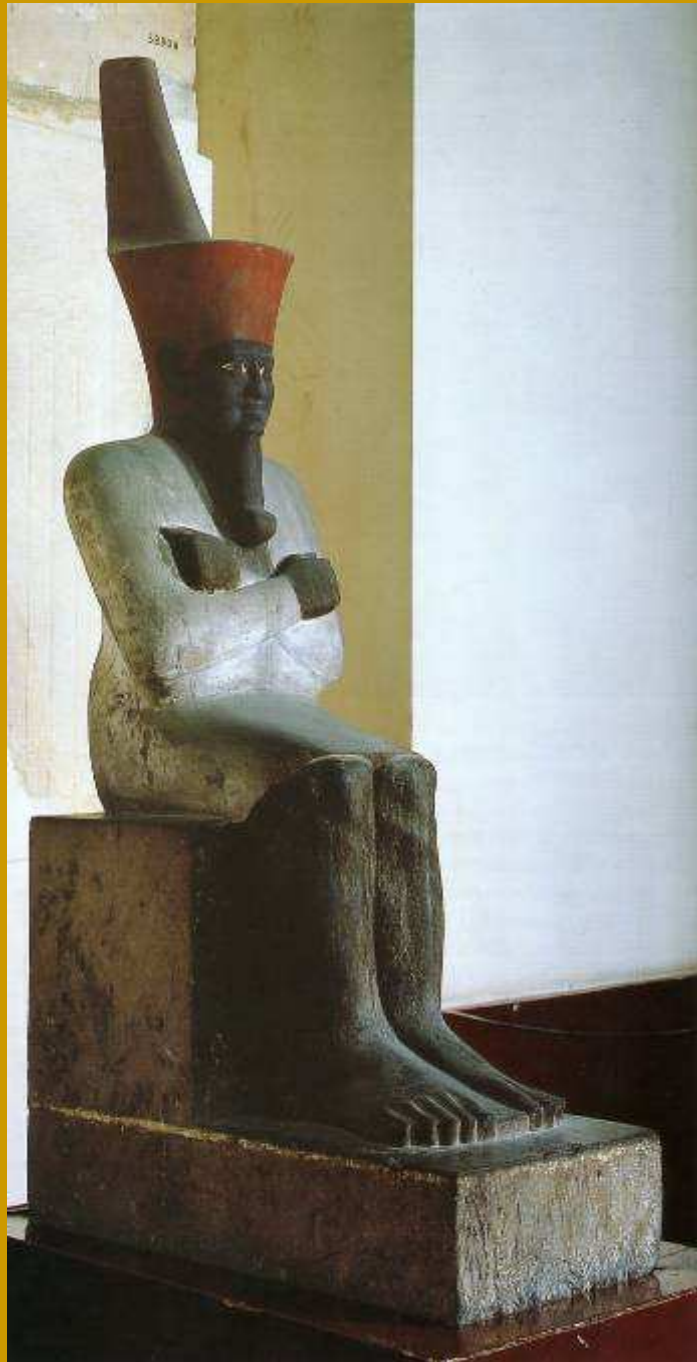

MENFIS (Regne Antic)

IL-LAHUN - ITTAUY
(Regne Mitjà)

TINIS (orígen D I-II)

TEBES (Mentuhopet)

MENTUHOTEP NEBHEPTRÉ (Dinastia XI) Museu d'El Caire

- Vestit jubilar + corona Baix Egipte
- Detall cames
- Segueix fidelment tradició escultura Regne Antic

Maquetes funeràries: escenes de la vida quotidiana en 3 dimensions – tomba de MEKETRÉ (Dinastia XI)

Piràmide d'AMENEMHAT I, Lisht (necròpolis d'Ittauy)

AMENEMHAT I inicia un programa de defensa dels flancs del Delta (Murs del Príncep).

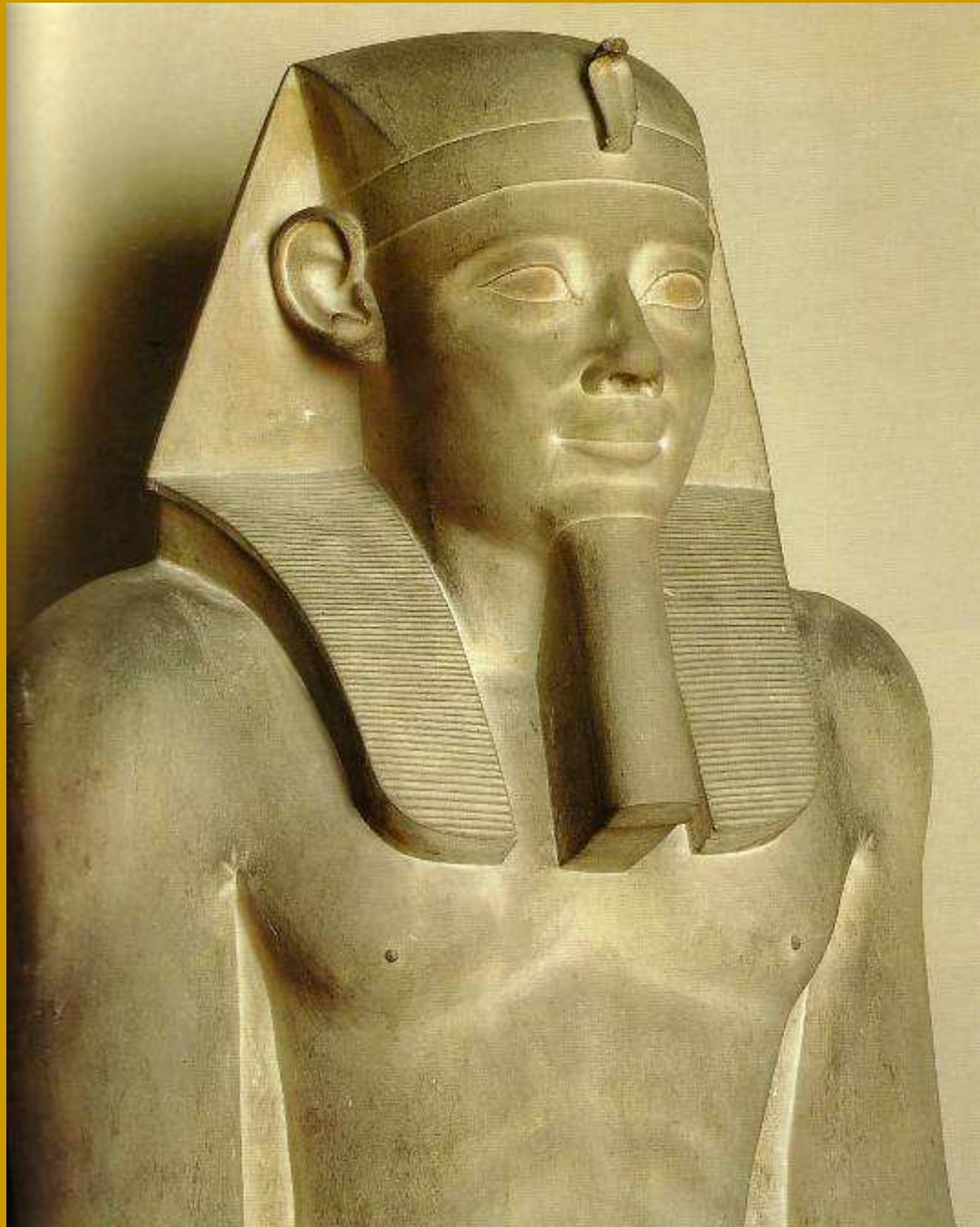
Va ser assassinat, segons la “Història de Sinuhé”

SESOSTRIS I

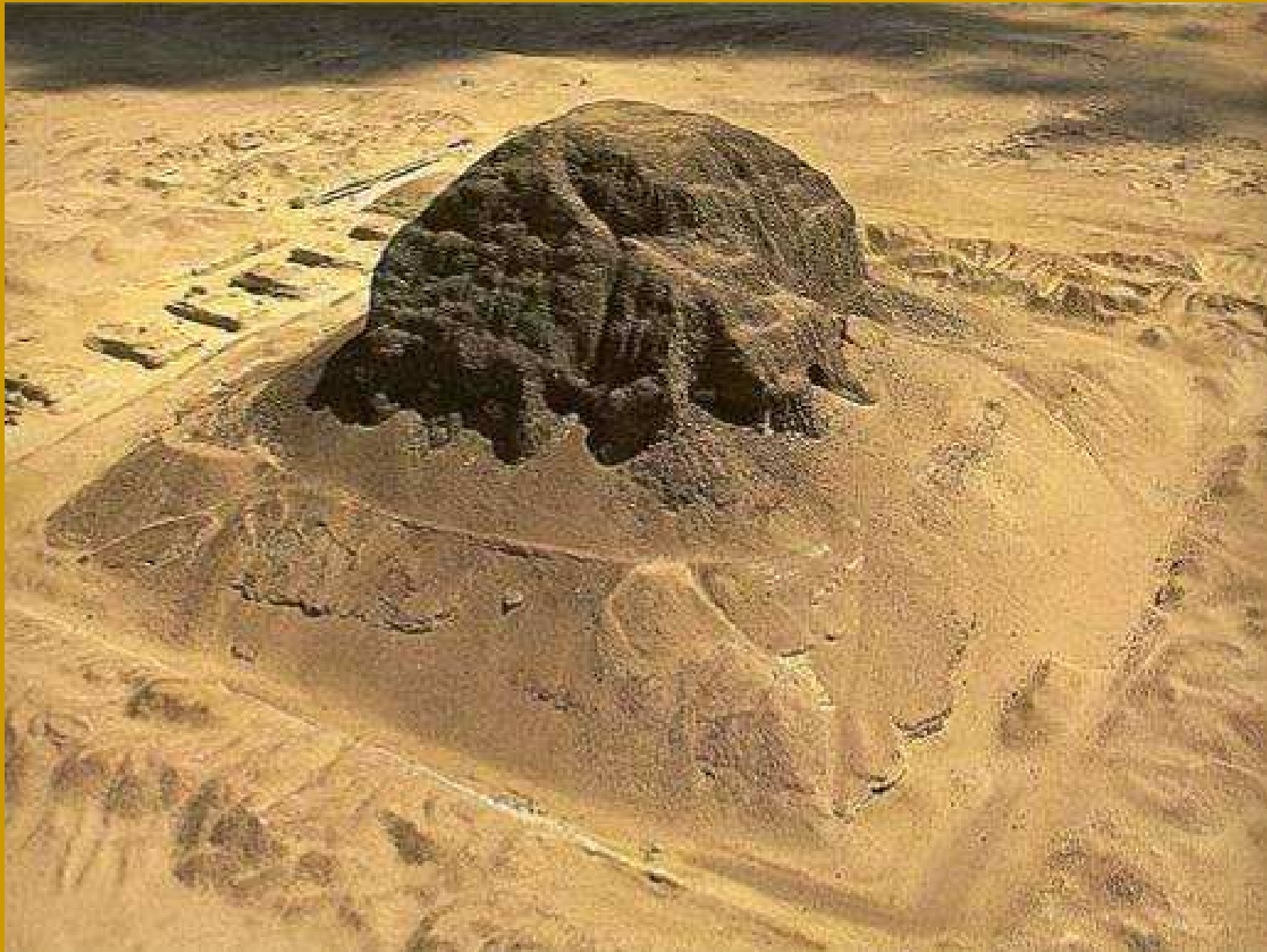
Museu d'El Caire

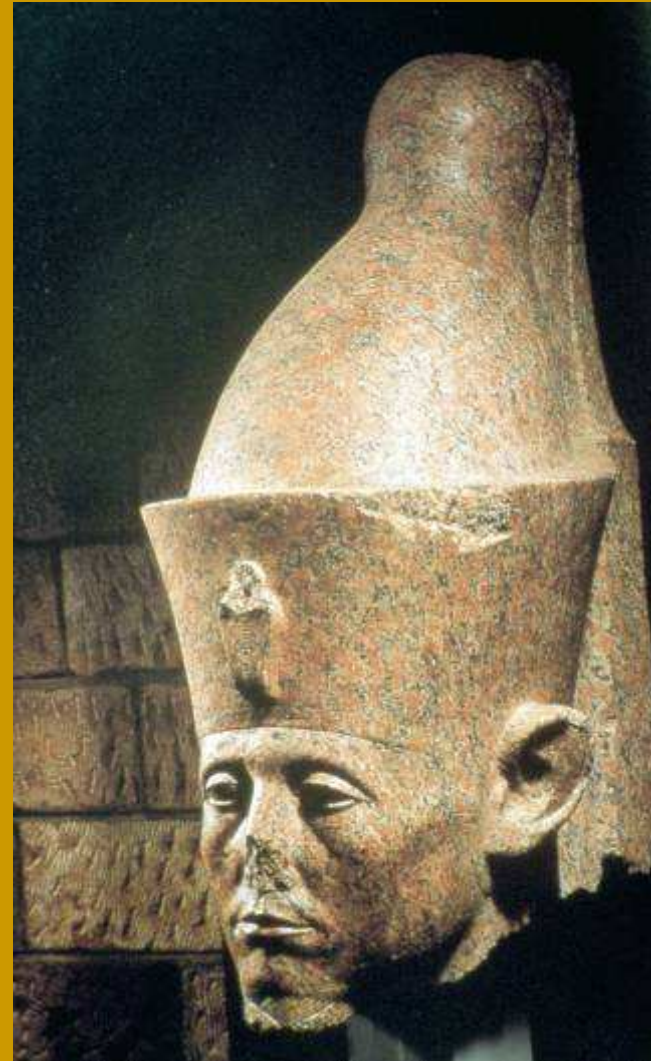
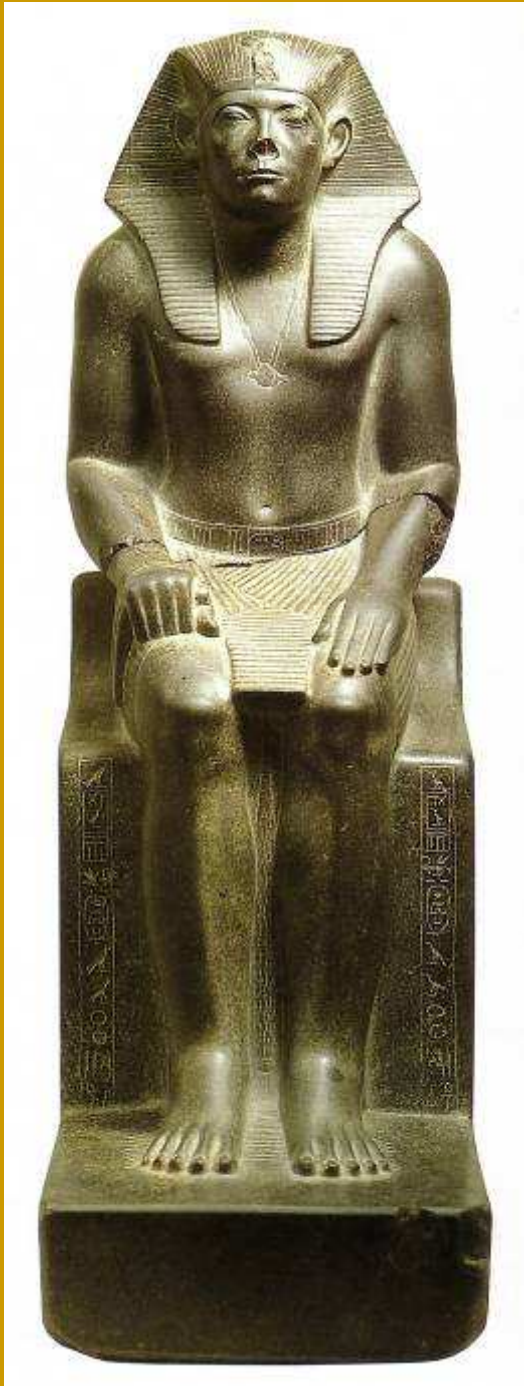
(procedent de Lisht):

- apogeu Regne Mitjà
- gran guerrer i estadista
- molt respectat per les generacions posteriors
- regnat llarg i pròsper
- es segueix recolzant en nomarques, però cada cop en menys
- aire més humanitzat en les seves escultures

Piràmide de SESOSTRIS II, Il·lahun

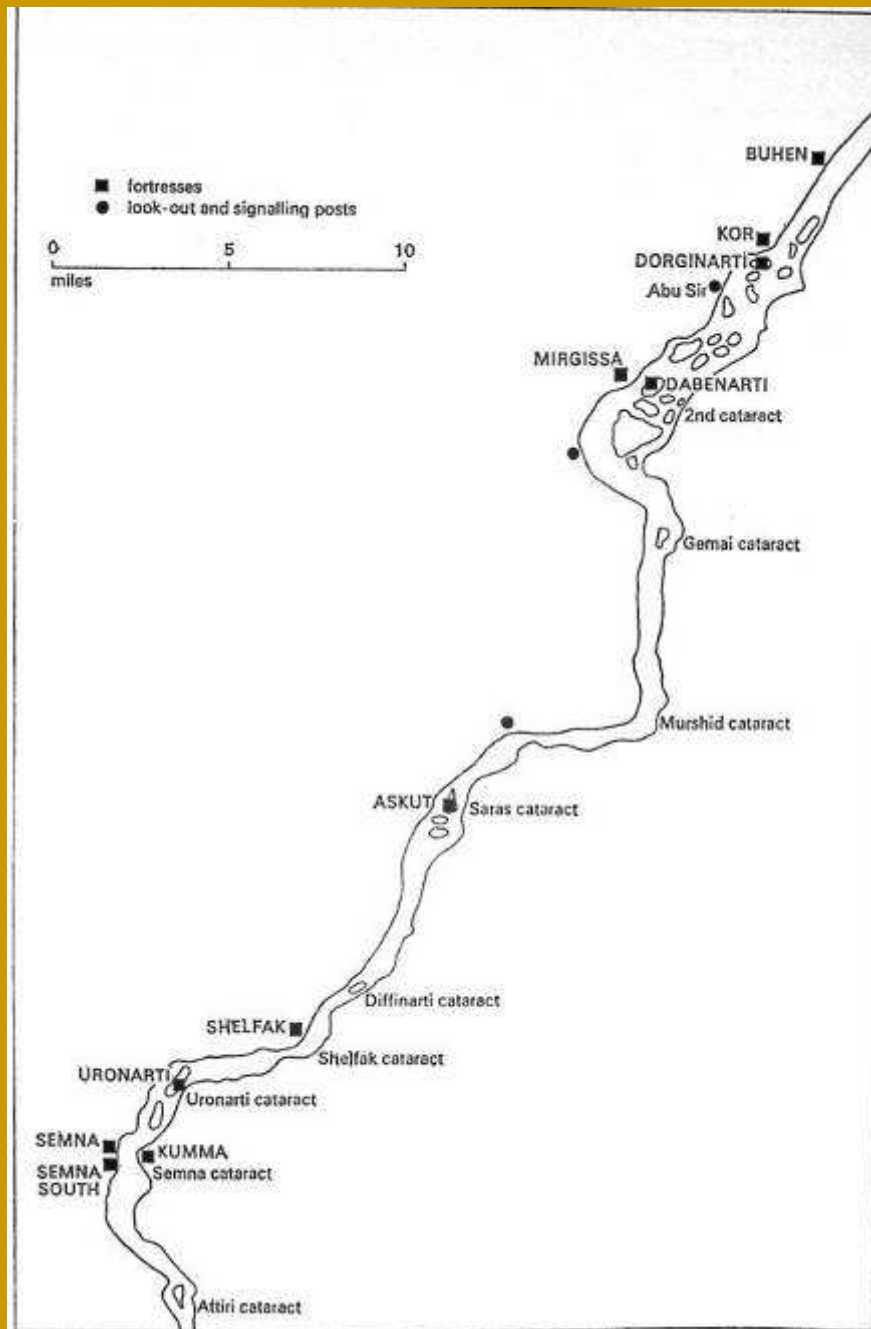

SESOSTRIS III

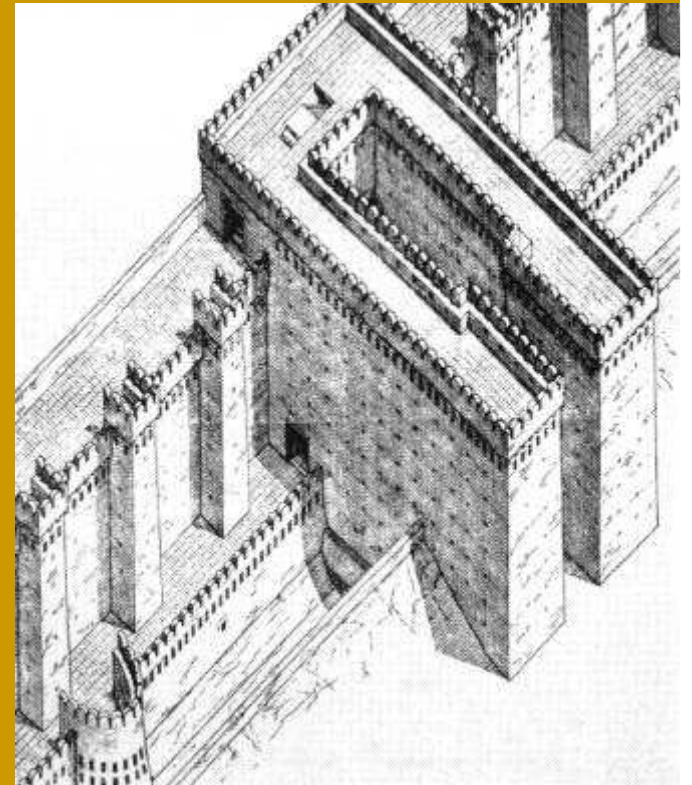
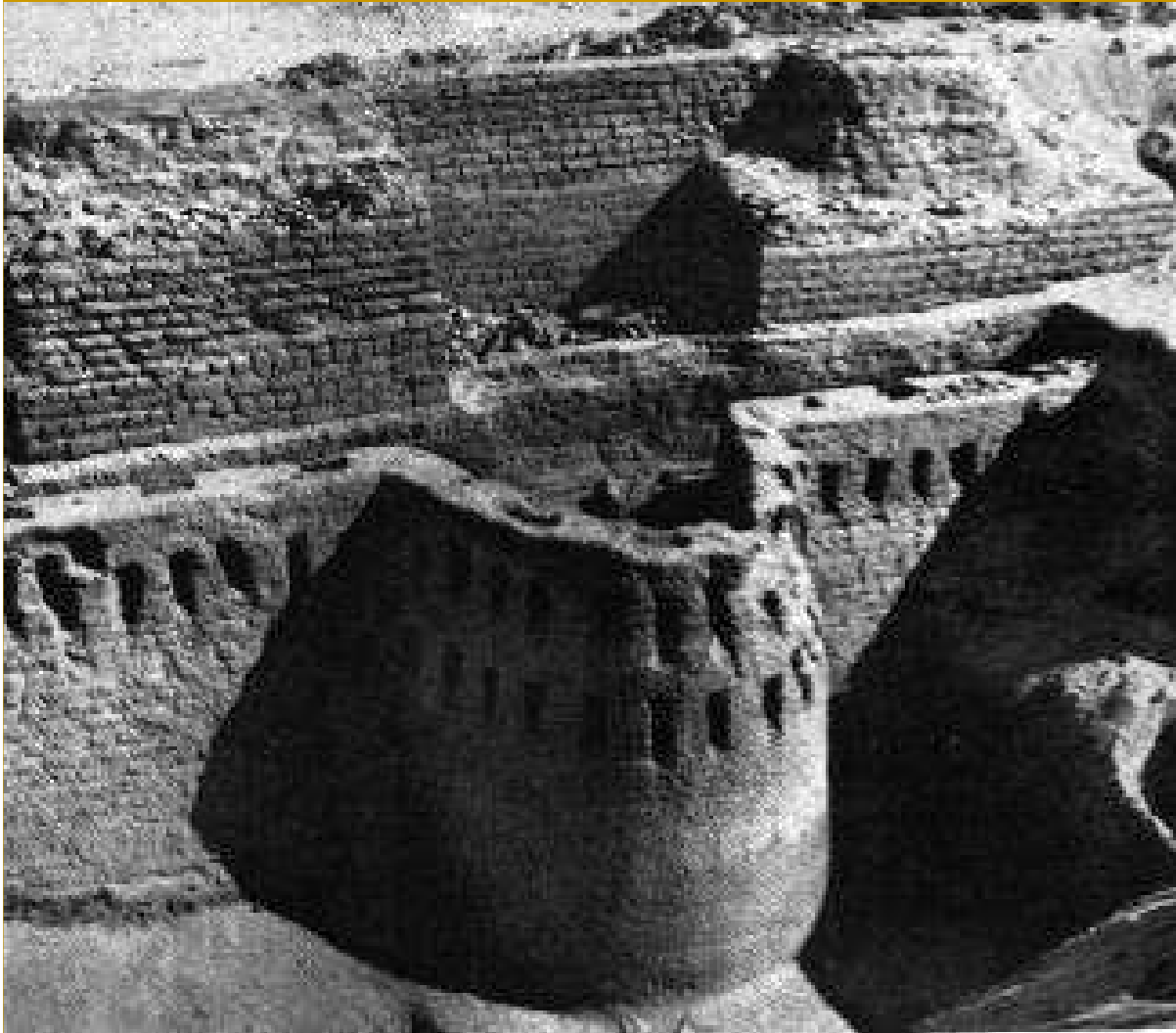
Característiques estatuària del moment:

- expressa el pas del temps
- orelles grans (per escoltar al poble?)

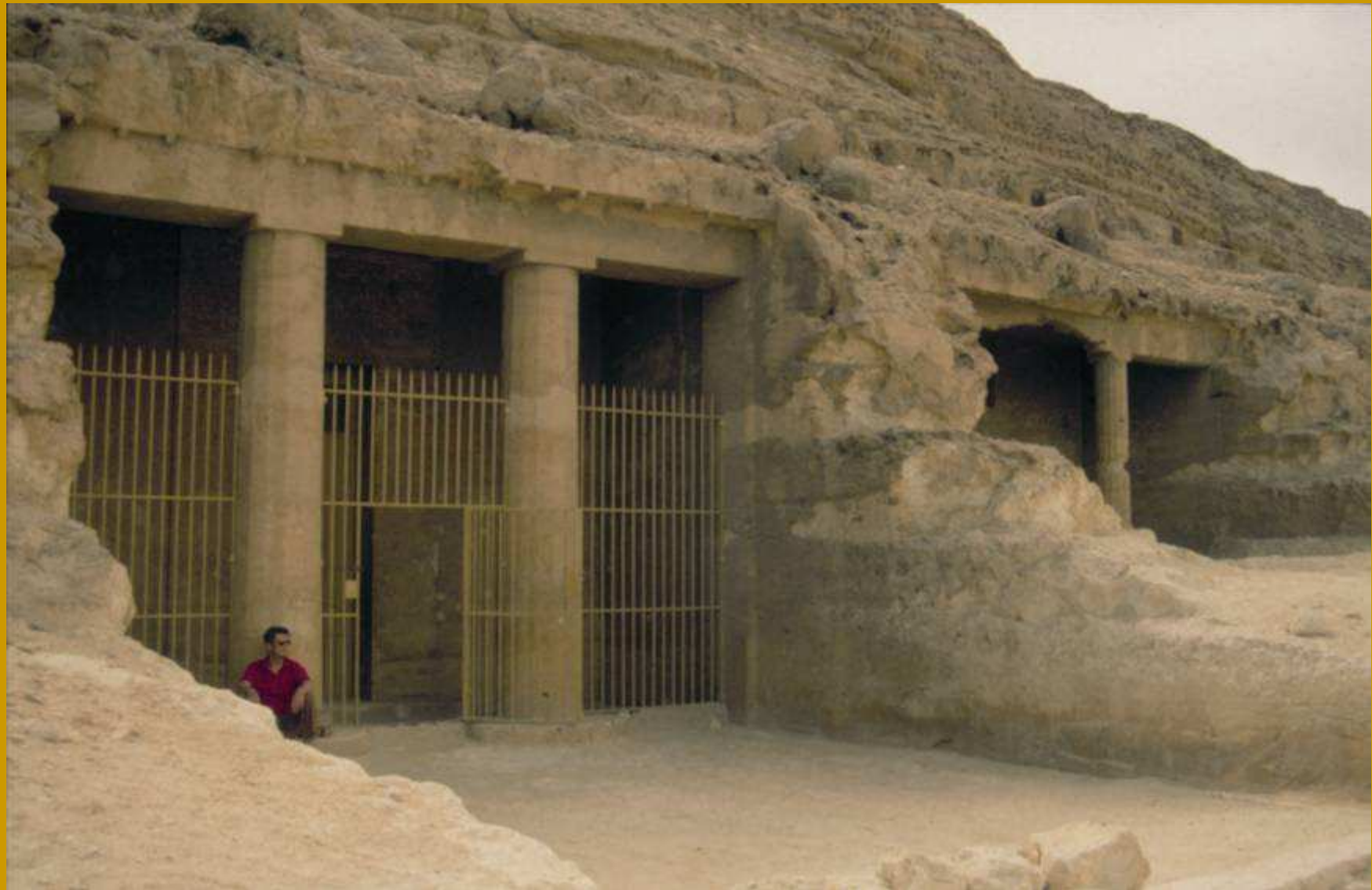
Construcció fortaleres
en Núbia, per l'explotació
de la zona i control del
comerç

BUHEN

Un veritable castell medieval

Tombes de BENI HASSAN

Excavades a la roca, cementiris provincials

JOIERIA REGNE MITJÀ

II PERÍODE INTERMEDIARI

- Nova època de caos i convulsions
- D XIII amb molt reis, de regnats molt breus – debilitat de la institució monàrquica.
- La D XIII, encara a Ittauy, no resistirà l'empenta hicsa, i es refugia a Tebes (D XVI).
- Tebes queda atrapada: hicses al N i kushites al S.

PROCESSÓ ASIÀTICS (BENI HASSAN)

Migració pobles semítics al Delta, a la D XII – secessió zona, donant lloc a la D XIV, que es solapa amb la XIII egípcia.

CONSEQÜÈNCIES PER A EGIPT

- Sever efecte en recursos econòmics (Delta part més rica del país).
- Ja no podien fer-se allà lleves, amb la qual cosa l'exèrcit va perdre efectius – algunes fortaleeses núbies tingueren que ser abandonades –; els kushites aprofitaran aquesta debilitat.
- Després d'aquesta guerra:
 - Egipte s'ha empobrit
 - Augmenta el sentiment nacionalista
 - Egipte és conscient de la necessitat d'un exèrcit professional, el primer soldat del qual serà el faraó.

SEKENENRE TAA II

TEBES – DINASTIA XVIII

TEBES (Regne Nou)

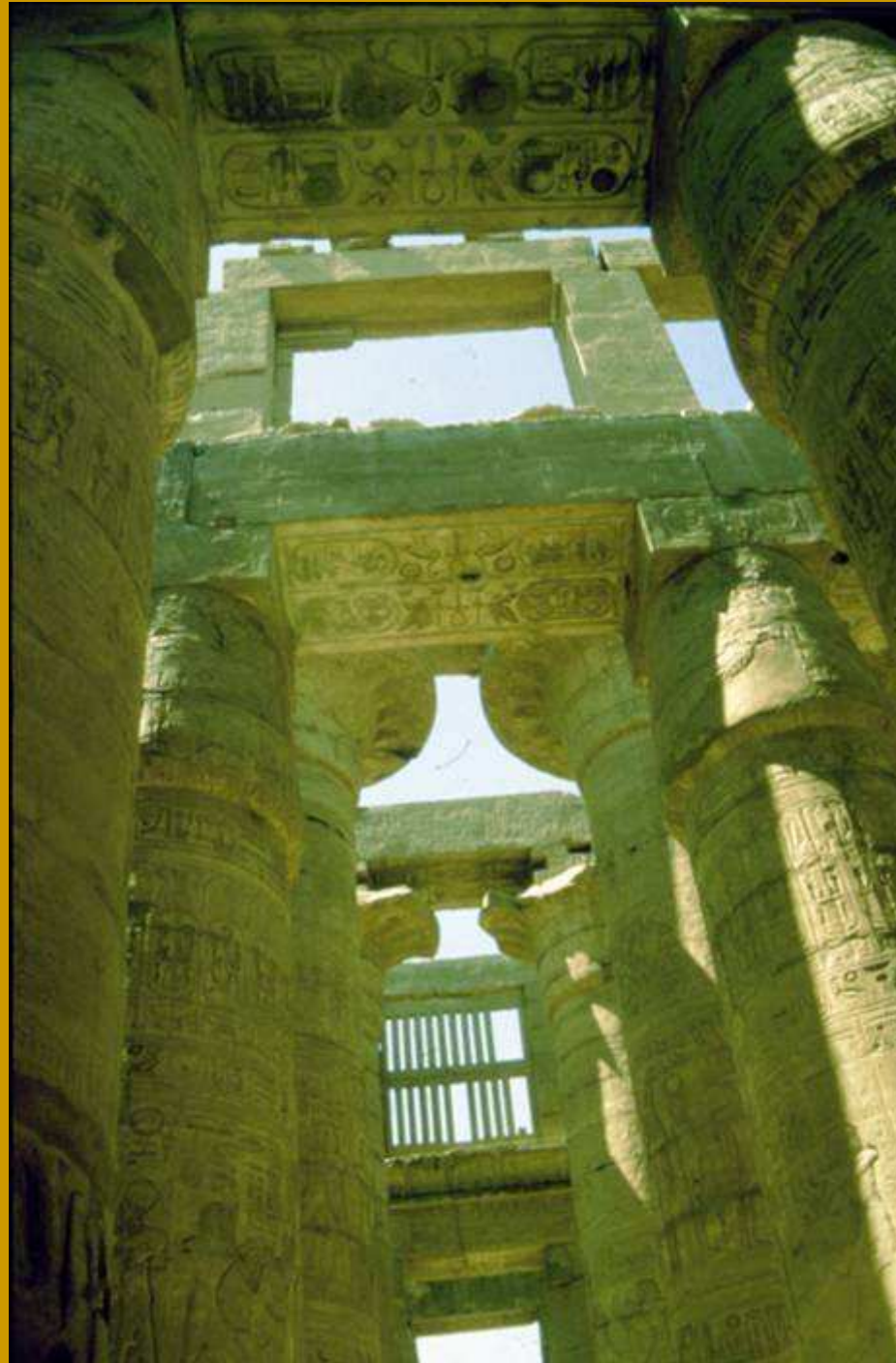

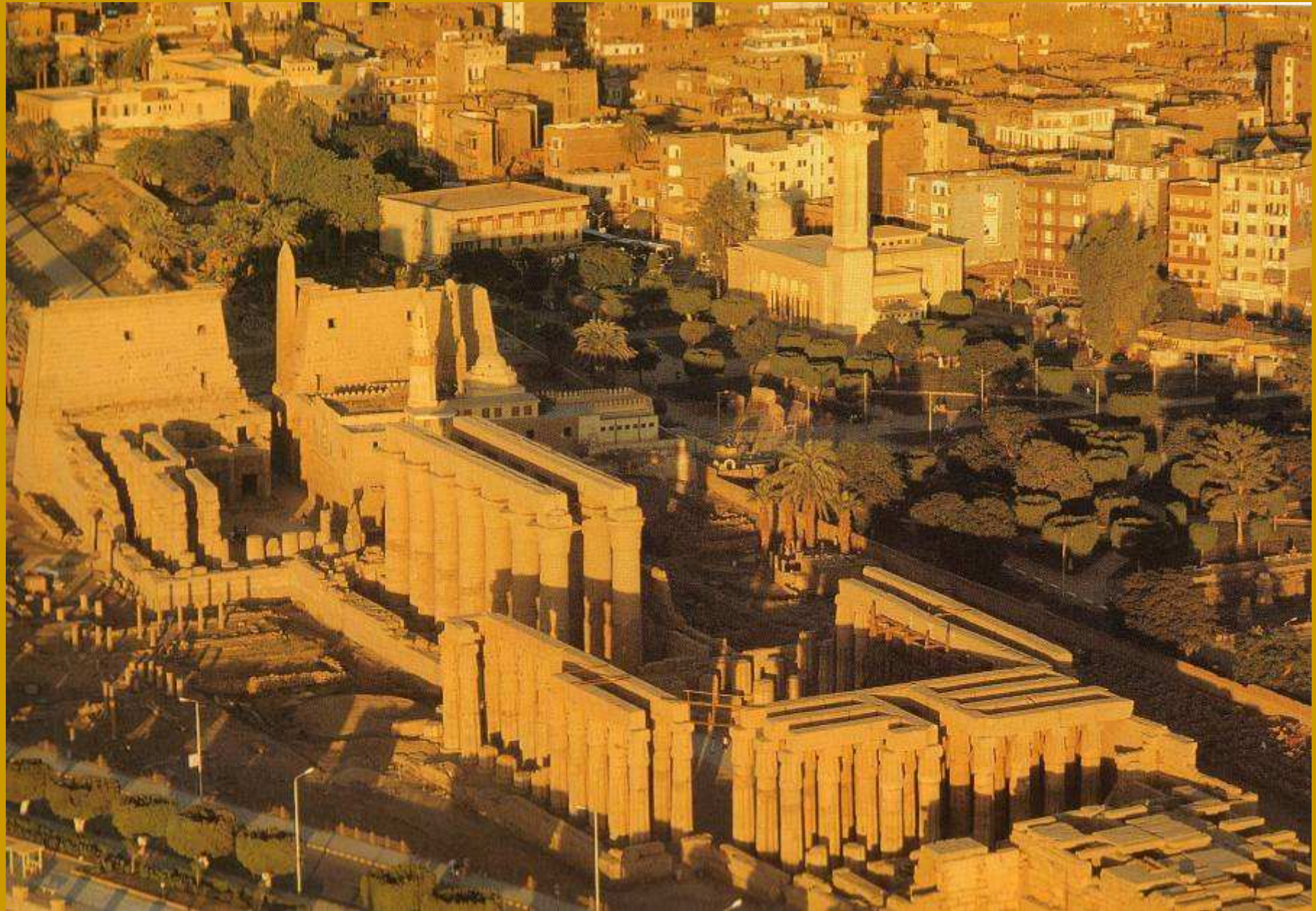
DÉU AMON
“El Déu de la Dinastia”

AVINGUDA D'ESFINXS. KARNAK.

SALA HIPÒSTILA

TEMPLE DE LUXOR

VALL DELS REIS

TOMBA TAUSERT I SETNAKHT (D XIX)

TOMBA RAMSÈS VI

HATXEPSUT
(1490-1468 aC)

Museu d'El Caire

DAMNATIO MEMORIAE A LA FIGURA DE HATXEPSUT

TUTMÈS III (1490-1436)

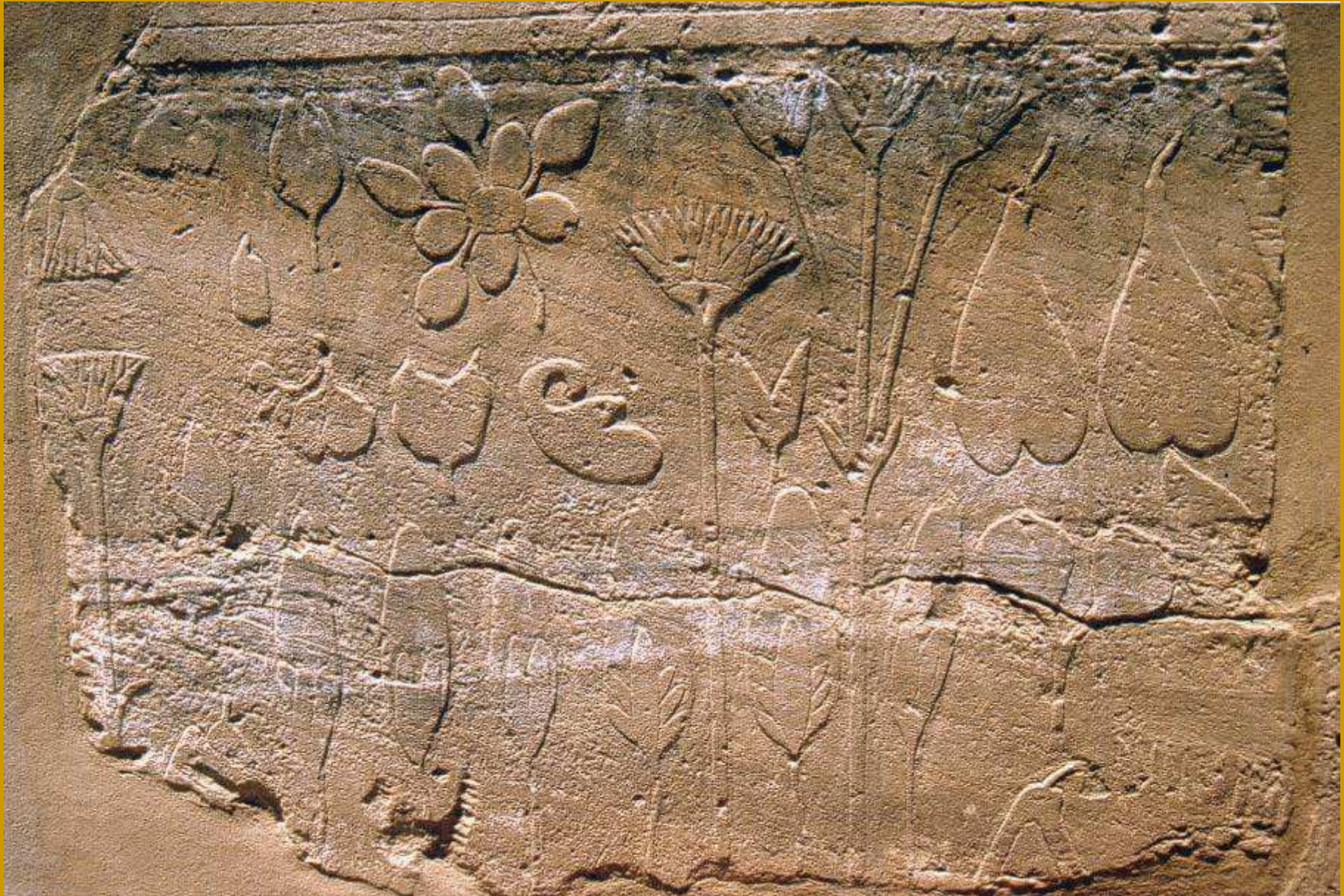
Museu de Luxor

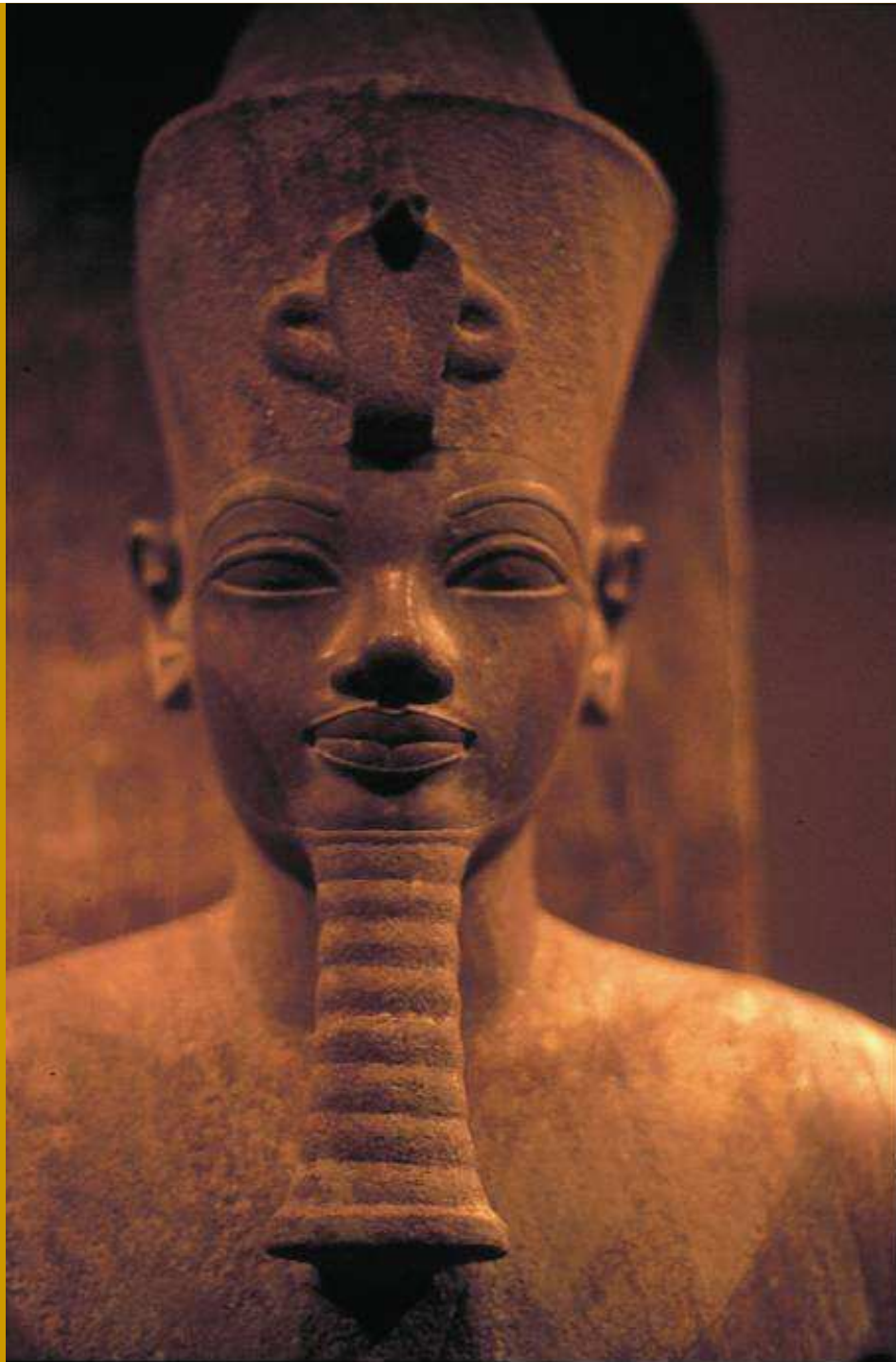
- Polèmica relació amb la seva tia-madrastra?
- Gran militar.
- Política d'educació dels fills de prínceps estrangers.
- Predisposició per la cultura:
 - Sala del "Jardí botànic"
 - "Zoològic"
 - Cambra dels Ancestres
 - Llistes de topònims

Enemies nubis i asiàtics

“JARDÍ BOTÀNIC”. KARNAK.

AMENHOTEP III

(1402-1364 aC aprox.)

Museu de Luxor

- Regnat “avorrit” en quant a conflictes bèl·lics
- Escarabeus propagandístics
- Luxe i esplendor
- Matrimonis princesses mitànies
- Canvis a l'art

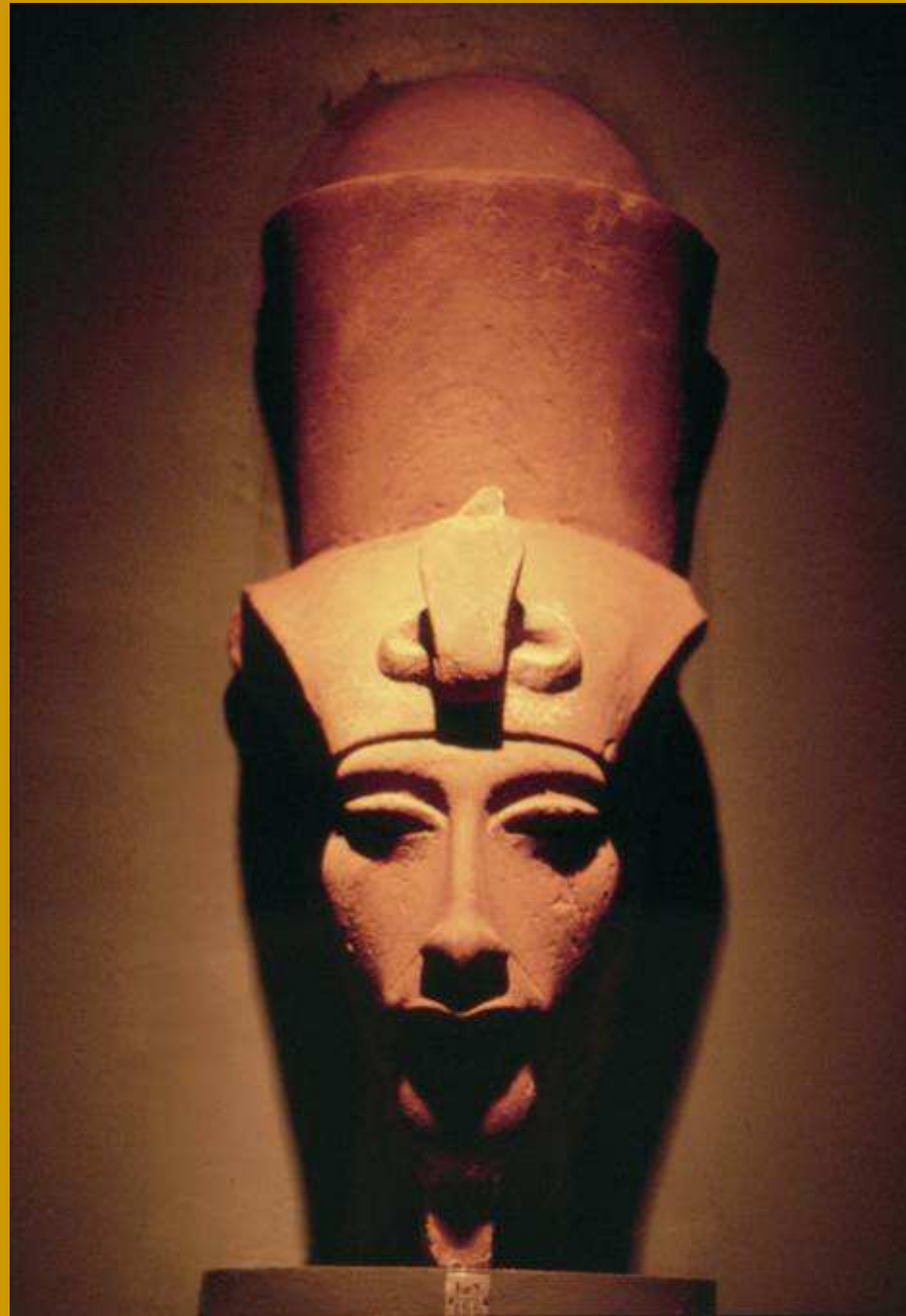
COLOSSOS DE MEMNON

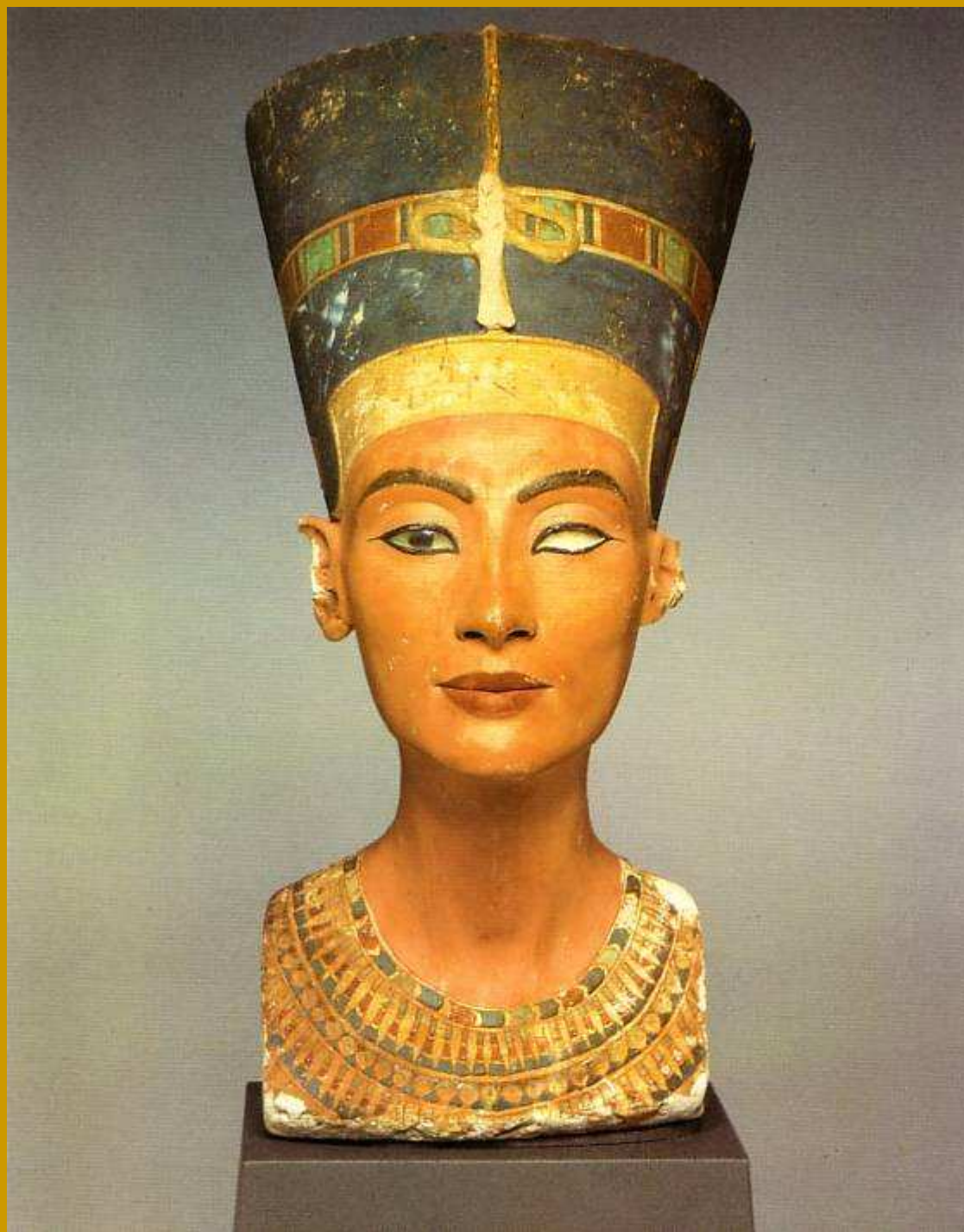

TOMBA DE RAMOSE

**AMENHOTEP IV
AKHENATON**

TUTANKHAMON
(nascut
TUTANKHATON)

TOMBA DE
HOREMHEB

TEMPLE DE SETI I. ABIDOS.

ABU SIMBEL, TEMPLE DE RAMSÈS II (1290-1224 aC).

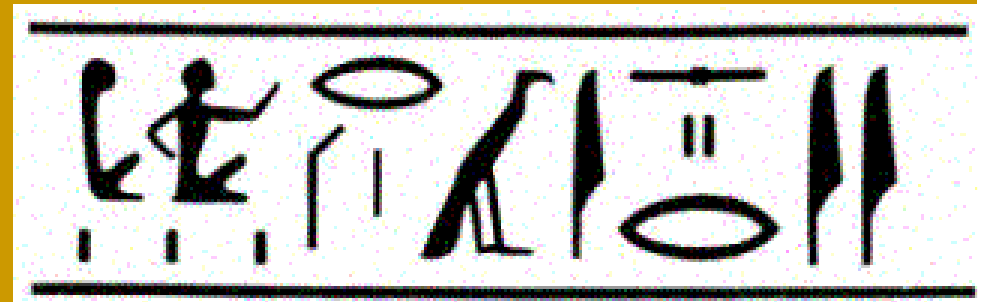
MERENPTAH
(1224-1204 aC)

- Pobles del Mar

ESTELA D'ISRAEL
(Museu d'El Caire)

MEDINET HABU. TEMPLE DE RAMSÈS III, DINASTIA XX

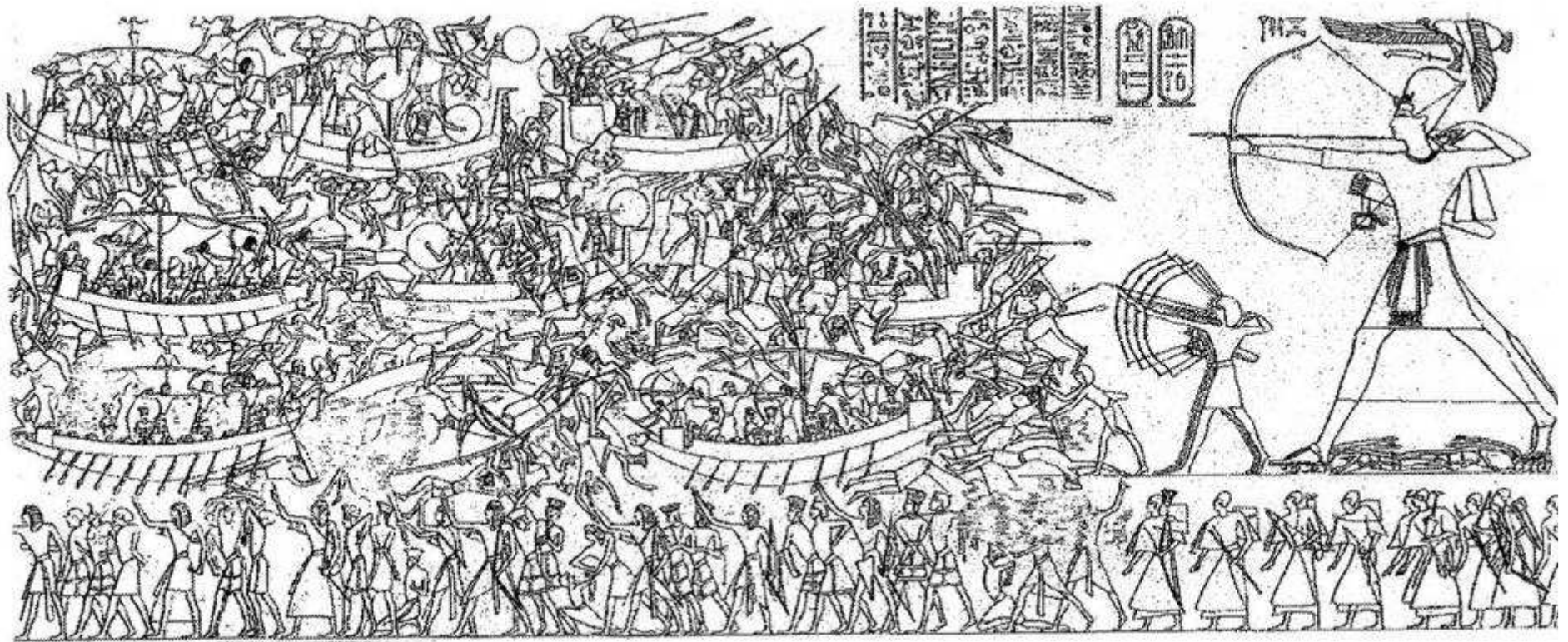

FETS DESTACATS DEL REGNAT DE RAMSÈS III

- Lluites contra Pobles del Mar i Maschauasch (libis).
- Últim “gran regnat” d'Egipte.
- Revoltes de Deir el Medina (1a vaga)
- Conspiració de l'harem.

REPRODUCCIÓ LLUITA CONTRA POBLES DEL MAR

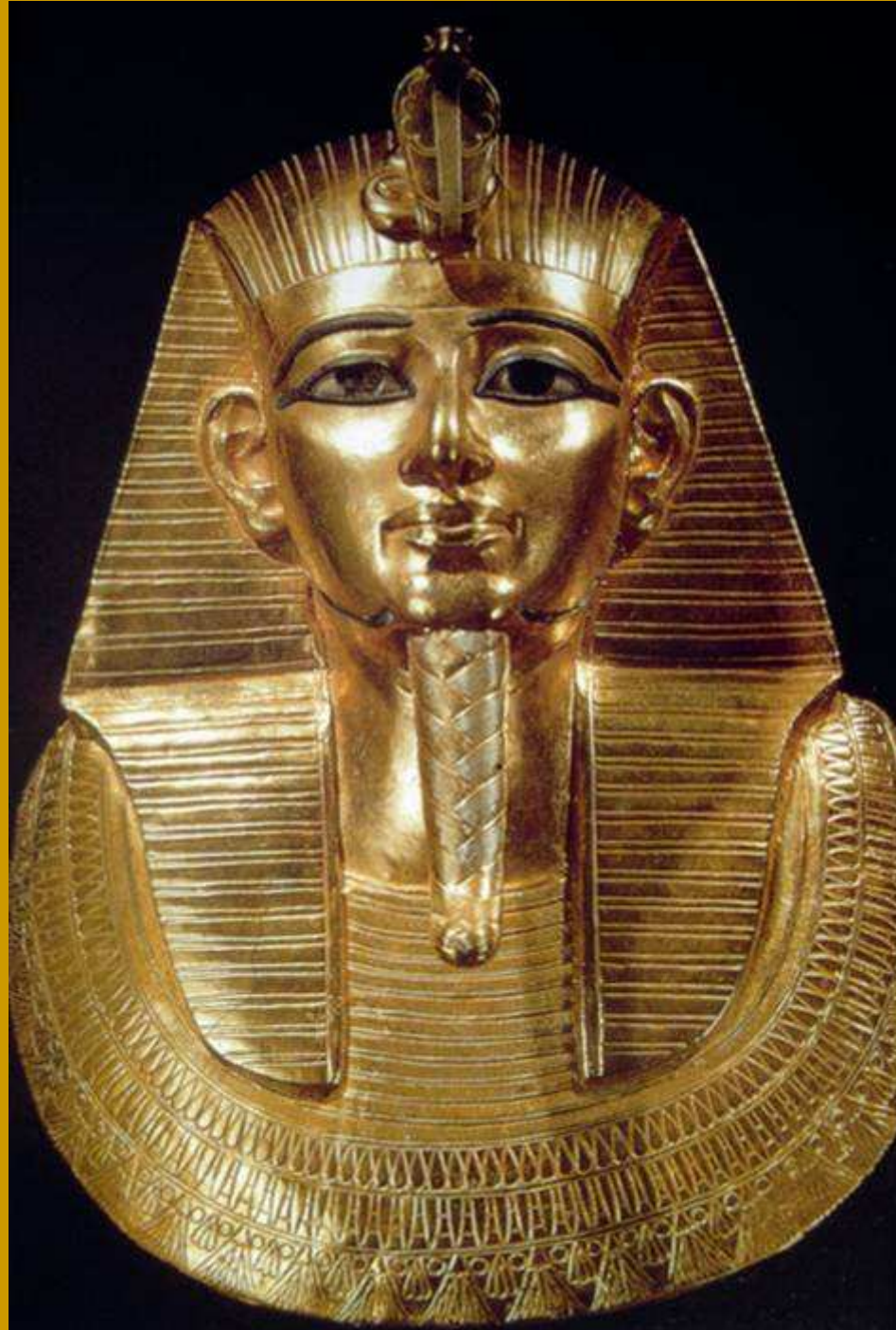
D XXI: AMAGATALLS DE MÒMIES
(DB320 i KV35)

NECRÒPOLIS DE TANIS

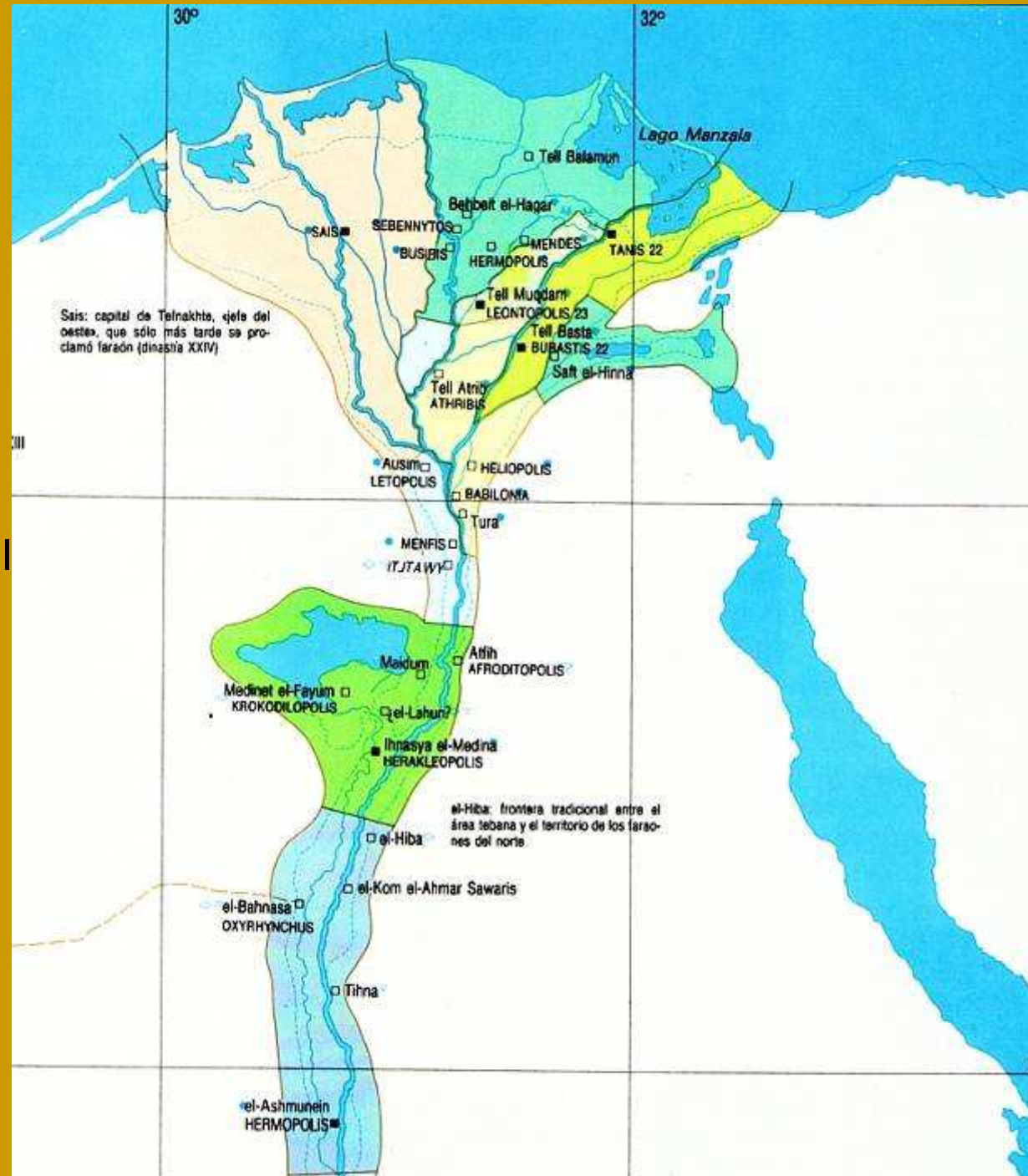
MÀSCARA
DE
PSUSENNES I

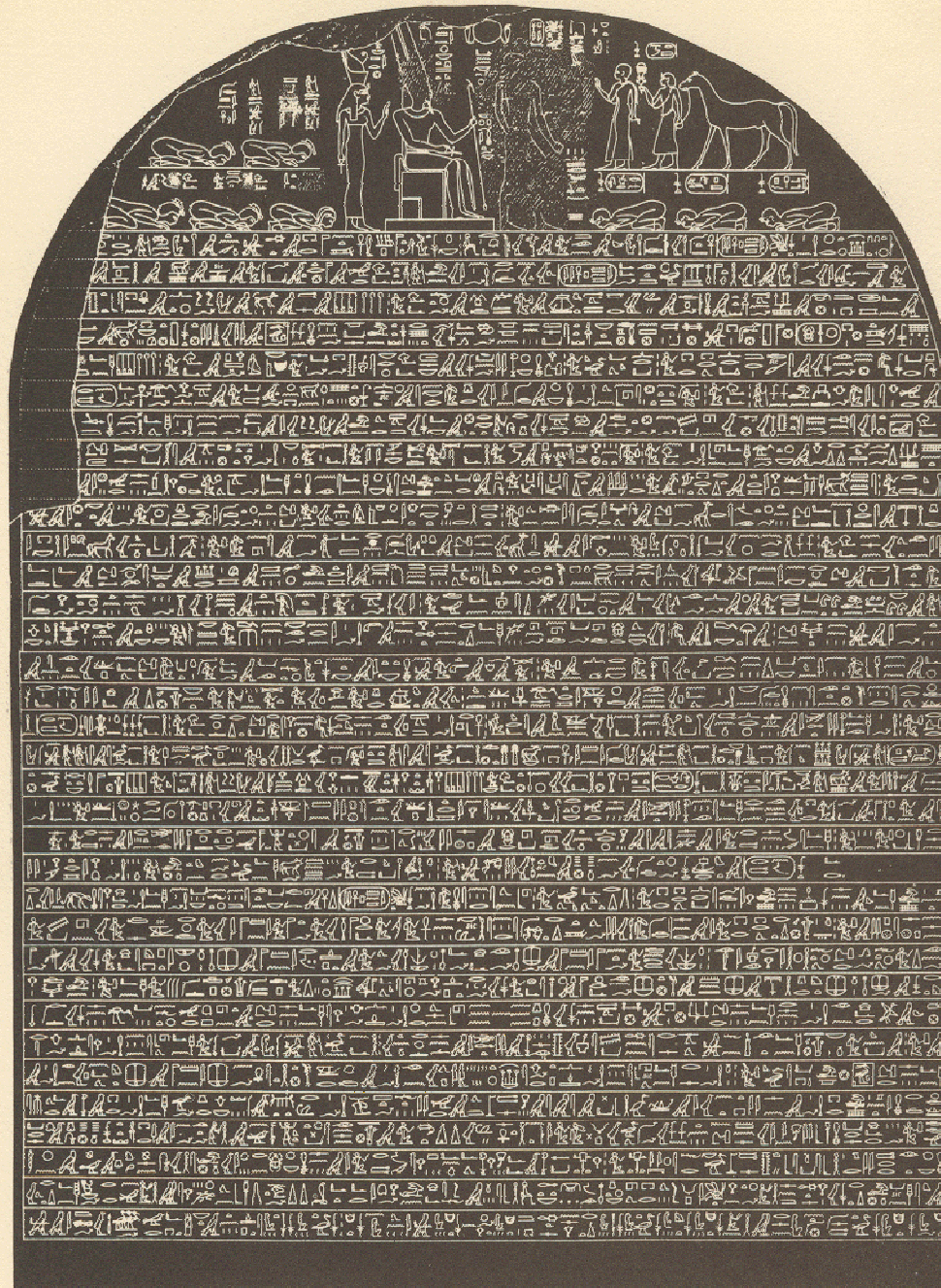
SARCÒFAG DE PSUSENNES I

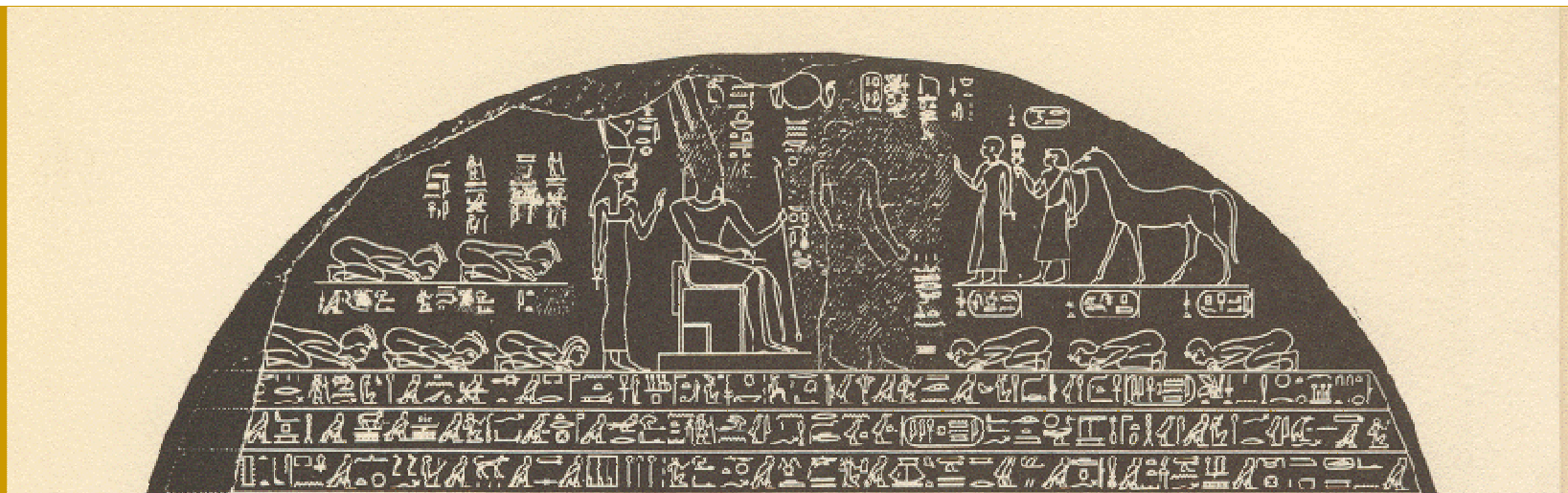

EGIPTE EN EL III PERÍODE INTERMEDIARI

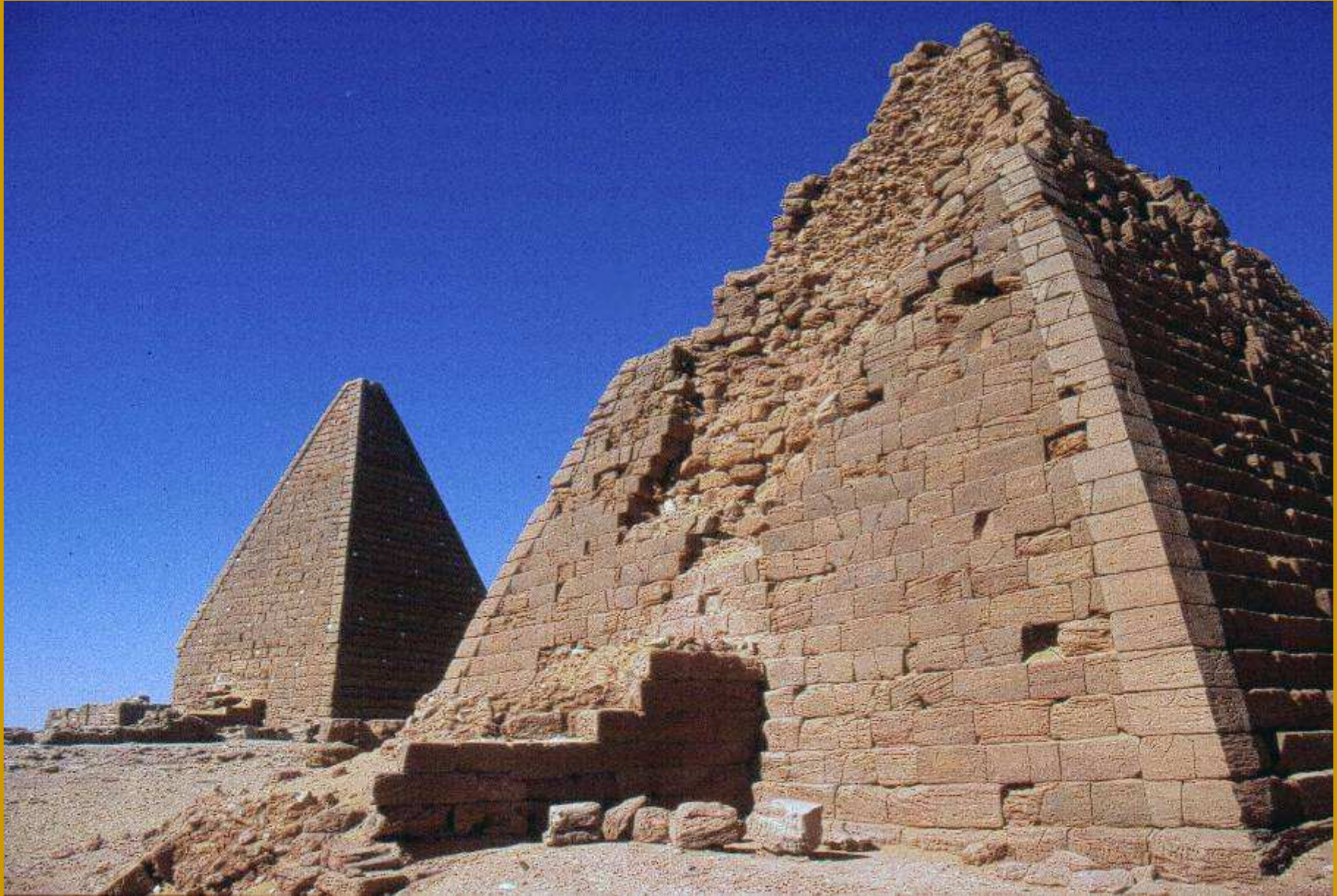

ESTELA
DE
PIANJI
(D XXV)

DJEBEL BARKAL, NECRÒPOLIS DE NAPATA.

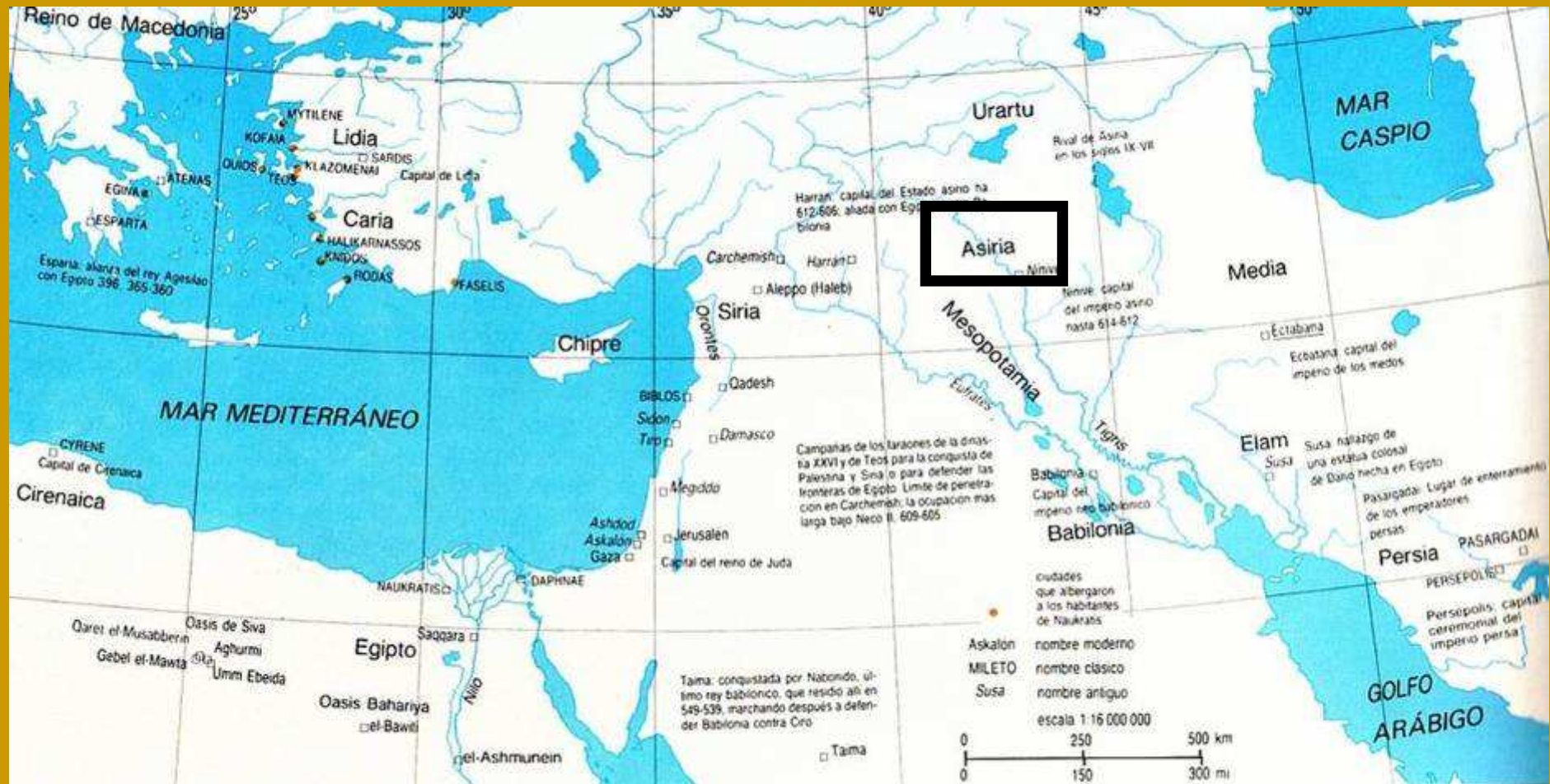

AMENIRDIS,
DIVINA
ADORATRIU
(Museu d'El Caire)

TAHARQA
(690-664 aC)

MAPA DE LA ZONA A LA BAIXA ÈPOCA

DINASTIA XXVI

PSAMMÈTIC I
(664-525 aC)

- Governador deixat pels assiris, acaba per expulsar-los

IMHOTEP

Arquitecte de
DJESERT
(III DINASTIA)

Museu Egipci
de Barcelona

ESFINXS DE NECTÀNEB I (380-362 aC), KARNAK. DINASTIA XXX.

ALEXANDRE
EL GRAN

Coronat
faraó el
332 aC.

PTOLOMEU I
SÒTER

(British Museum)

TEMPLE D'HORUS - EDFU

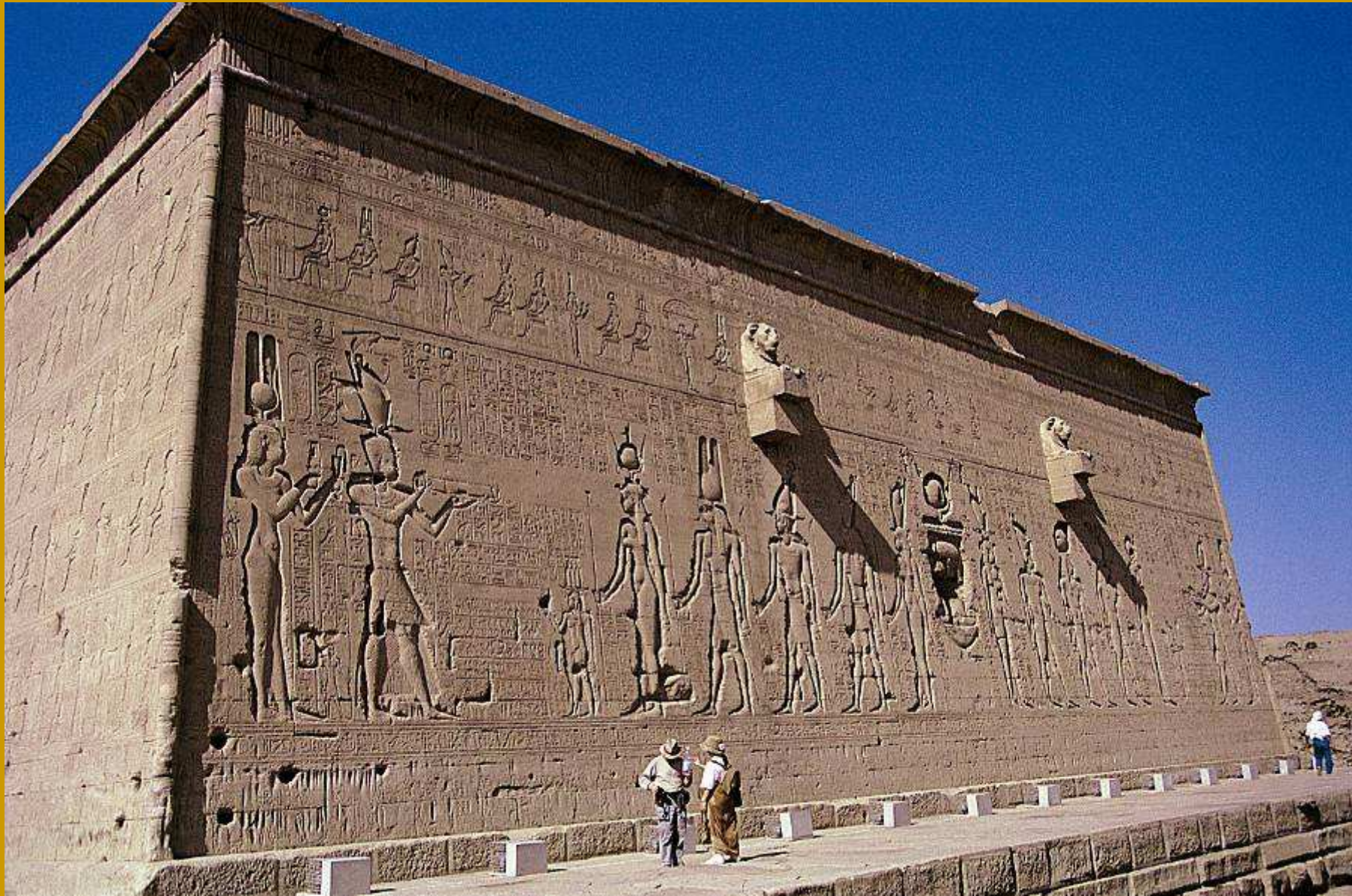
**TEMPLE D'ISIS
PHILAE**

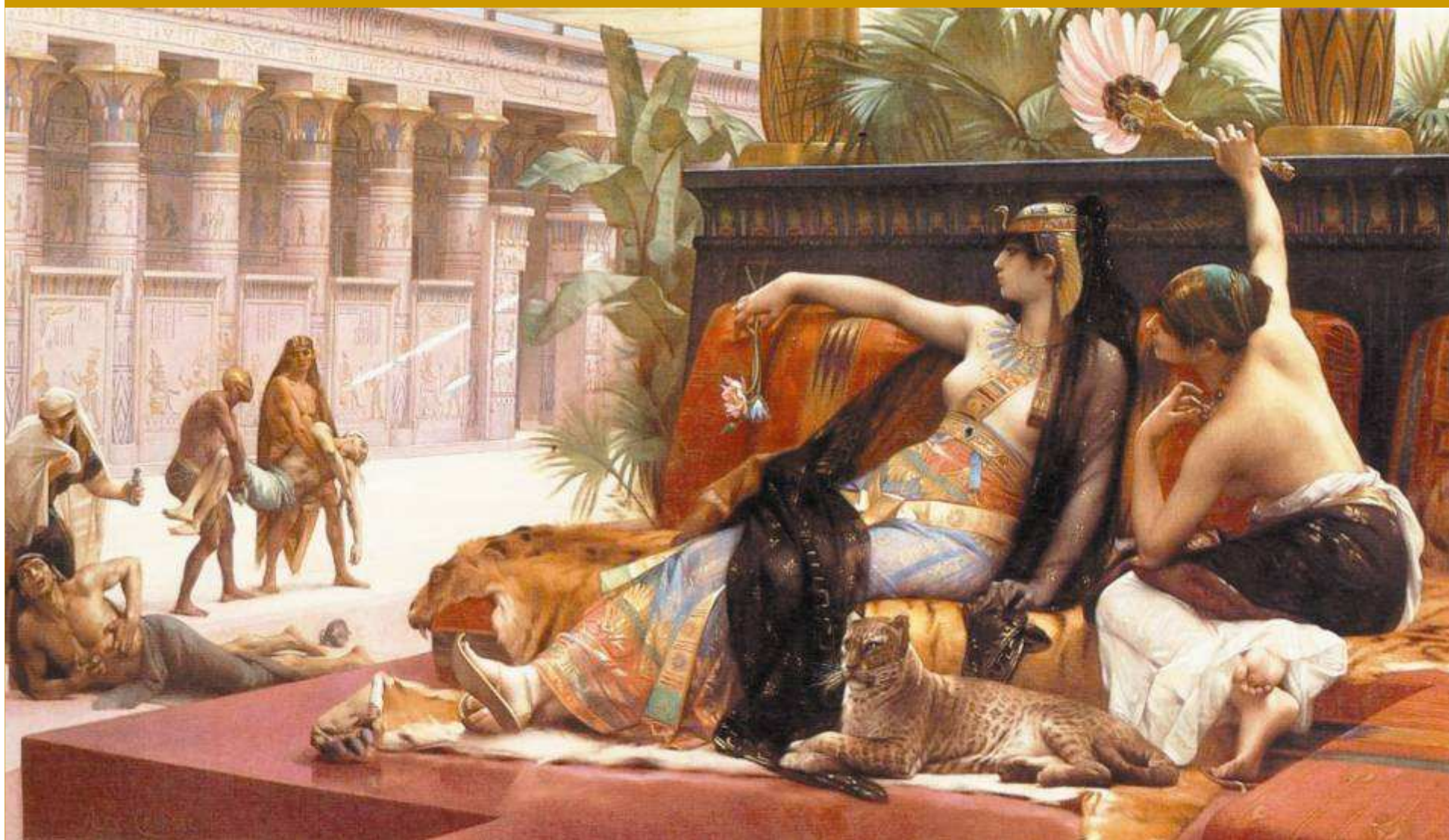

TEMPLE D'HATHOR, DENDERA.

CLEOPATRA VII

Cleopatra provant verins en els seus presoners, ALEXANDRE CABANEL (Koninklijk Museum, Antwerp, Bèlgica)

